

Statenvoorstel 21/11 A

Voorgestelde behandeling:

PS-vergadering : 1 juli 2011

Statencommissie : Commissie voor Ecologie en Handhaving
d.d. 13 mei 2011

Onderwerp

Correctieve herziening van de kaart Wet ammoniak en veehouderij

's-Hertogenbosch

Datum

5 april 2011

Documentnummer

2711677

Directie

Ecologie

Bijlage(n)

1

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Samenvatting

Provinciale Staten hebben bij besluit van 3 oktober 2008 de zeer kwetsbare gebieden in het kader van de Wet ammoniak en veehouderij aangewezen. Naar aanleiding van ingekomen beroepen heeft de Raad van State dit besluit voor 20 gebieden vernietigd. Deze gebieden zijn nu op basis van het in 2008 eveneens vastgestelde Onderbouwingsdocument opnieuw beoordeeld met inachtneming van de uitspraak.

Het ontwerpbesluit voor de correctieve herziening heeft eind 2010 gedurende 6 weken ter inzage gelegen en is ter advisering voorgelegd aan de Provinciale OmgevingsCommissie en de reconstructie- en gebiedscommissies. Tijdens de inspraakperiode is één reactie ontvangen. Het ontwerpbesluit is hierop gedeeltelijk aangepast.

Voorgesteld wordt met inachtneming van deze aanpassing te besluiten tot vaststelling van de correctieve herziening.

1. Inleiding

Op 3 oktober 2008 hebben Provinciale Staten het besluit genomen tot aanwijzing van de zeer kwetsbare gebieden in het kader van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav). Alleen voor verzuring gevoelige gebieden, of delen daarvan, die zijn gelegen in de ecologische hoofdstructuur kunnen daarbij als zeer kwetsbaar gebied worden aangewezen.

Tegen het besluit van 3 oktober 2008 tot aanwijzing van de zeer kwetsbare gebieden stond beroep open bij de Raad van State. Hiervan hebben 29 instanties / particulieren gebruik gemaakt, waarbij de status van ca. 55 gebieden ter discussie werd gesteld.

De Raad van State heeft op 3 maart 2010 uitspraak gedaan, waarbij de aanwijzing van 12 gebieden is vernietigd en ten aanzien van 8 gebieden is geoordeeld dat deze ten onrechte niet zijn aangewezen. Ten aanzien van deze 20 gebieden dient er nu een nieuwe beoordeling plaats te vinden.

2. Aanwijzing zeer kwetsbare gebieden Wav

De provincie heeft bij de beoordeling van gebieden binnen de wettelijk criteria in de Wav een zekere mate van beleidsvrijheid. De wijze waarop de wettelijke criteria nader zijn uitgewerkt en ingevuld, zijn in 2008 vastgelegd in een Onderbouwingsdocument. Dit document heeft deel uitgemaakt van de besluitvorming m.b.t. de aanwijzing van de zeer kwetsbare gebieden door Provinciale Staten op 3 oktober 2008.

Binnen het gegeven dat alleen voor verzuring gevoelige gebieden, of delen daarvan, die zijn gelegen in de ecologische hoofdstructuur als zeer kwetsbaar gebied worden aangewezen vindt aanwijzing verder alleen plaats op basis van de criteria die in de Wav zijn opgenomen. Deze criteria zijn:

- De gevoeligheid van het voor verzuring gevoelige gebied voor de effecten van ammoniak;
- De in het voor verzuring gevoelige gebied aanwezige natuurwaarden;
- De ecologische samenhang binnen het voor verzuring gevoelige gebied of van dat gebied met een of meer andere gebieden die als zeer kwetsbaar gebied worden aangewezen;
- De grootte van het voor verzuring gevoelige gebied;
- De gevolgen van de aanwijzing voor bestaande veehouderijen, voorzover de ecologische samenhang tussen de zeer kwetsbare gebieden daardoor niet wordt aangetast en geen verlies van bijzondere natuurwaarden optreedt.

Voor de beoordeling van de gebieden op bovengenoemde criteria is een scoringssystematiek ontwikkeld. Daarnaast geldt dat gebieden kleiner dan 50 ha worden op dezelfde manier als hierboven beschreven beoordeeld, maar kennen als extra voorwaarde dat ze pas voor aanwijzing in aanmerking komen als er meer dan één Rode Lijst- of Habitatsoort voorkomt.

3. Correctieve herziening besluit 3 oktober 2008

Ten aanzien van bovengenoemde werkwijze stelt de Raad van State in haar uitspraak dat zij “... *ziet geen aanleiding voor het oordeel dat provinciale staten niet in redelijkheid voor een scoresystematiek hebben kunnen kiezen en dat de daarbij door provinciale staten gemaakte keuzen niet onredelijk kunnen worden geacht.*”. Er is daarom besloten om voor deze correctieve herziening géén wijzigingen in het Onderbouwingsdocument door te voeren. De beoordeling van de 20 gebieden, waarvan de besluitvorming is vernietigd, heeft opnieuw plaats gevonden op basis van het in 2008 vastgestelde Onderbouwingsdocument.

Op 11 oktober 2010 hebben wij het ontwerpbesluit ten aanzien van deze 20 gebieden vastgesteld, waarbij

- van de 12 oorspronkelijk aangewezen gebieden, de gebieden 18, 170, 175, 219 en 348 opnieuw worden aangewezen (onder aanvulling van motivering), de gebieden 12, 106 en 620 opnieuw worden aangewezen onder aanpassing van de begrenzing en de gebieden 281, 282, 293 en 325 niet meer worden aangewezen als zeer kwetsbaar gebied;
- van de 8 oorspronkelijk niet aangewezen gebieden, de gebieden 191, 197, 607, 608, Everland, Langstraat en Vlijmens ven e.o. opnieuw niet worden aangewezen (onder aanvulling van motivering) en gebied 55 alsnog wordt aangewezen als zeer kwetsbaar gebied.

Op grond van het bepaalde in artikel 2a van de Wav hebben wij ten behoeve van de besluitvorming de uniforme openbare voorbereidingsprocedure uit de Algemene wet bestuursrecht gevolgd. De voorafgaande openbare kennisgeving van de terinzagelegging van het ontwerpbesluit heeft plaatsgevonden in de provinciaal verspreide dag- of nieuwsbladen. De kennisgeving heeft ook langs elektronische weg plaatsgevonden door middel van het provinciale website.

Het ontwerpbesluit heeft van 25 oktober tot en met 5 december 2010 ter inzage gelegen. Belanghebbenden zijn uitgenodigd om binnen die periode zijn of haar zienswijzen op het Ontwerpbesluit in te dienen. Daarnaast hebben wij het ontwerpbesluit voor advies voorgelegd aan de Provinciale Omgevingscommissie en de reconstructie- en gebiedscommissies in Noord-Brabant.

Tijdens de formele inspraakperiode is één zienswijze van de Brabantse Milieu Federatie (BMF) ontvangen. Daarnaast zijn instemmende adviezen ontvangen van de Provinciale Omgevingscommissie en de reconstructiecommissies 'de Baronie' en 'Peel & Maas'.

Naar aanleiding van de ingekomen zienswijze is het besluit voor het gebied 106 aangepast. In hoofdstuk 4 van de Correctieve herziening wordt nader ingegaan op de ontvangen zienswijze en adviezen.

4. Gevolgen correctieve herziening

Bij het besluit van 3 oktober 2008 is zoveel mogelijk getracht veehouderijen in verweingsgebied en landbouwontwikkelingsgebied buiten de 250 m. beschermingszone rond de zeer kwetsbare gebieden te leggen. Van de 764 bedrijven in verweingsgebieden, die voor de herziening van de Wav in de 250 meterzone gelegen waren, lagen er als gevolg van het besluit uit 2008 nog slechts 94 (dus 12%) binnen de 250 m beschermingszone in verweingsgebied. In 2008 lagen er 4 bedrijven in LOG's binnen deze 250 meterzone. Op basis van Wav 2002 waren dat 41 bedrijven.

De correctieve herziening heeft uitsluitend betrekking op die gebieden die als gevolg van de uitspraak van de Raad van State zijn vernietigd.

Datum

5 april 2011

DIS-nummer

2711677

Deze 20 gebieden en de 250 m. beschermingszone daaromheen liggen allen op redelijke afstand van een LOG. Ten opzichte van het oorspronkelijke aanwijzingsbesluit d.d. 3 oktober 2008 komen er geen extra bedrijven bij, die zijn gelegen in de 250 m-beschermingszone. Door aanpassing van de begrenzing van twee gebieden vallen 2 bedrijven niet langer in de beschermingszone. Voor deze twee veehouderijen kan dit een positief economisch effect hebben aangezien zij niet langer in hun uitbreidingsmogelijkheden beperkt worden voor wat betreft de Wet ammoniak en veehouderij.

Ten opzichte van het oorspronkelijke besluit wordt één gebied extra aangewezen als zeer kwetsbaar gebied terwijl van 4 gebieden de status 'zeer kwetsbaar' komt te vervallen. Van de overige 15 gebieden blijft de status hetzelfde.

5. Het voorstel

Wij stellen u voor te besluiten conform bijgaand ontwerp-besluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
de voorzitter

de secretaris

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. W.G.H.M. Rutten

Auteur: M.L.P.J. van Bommel toestel (073) 681 20 21

Bijgevoegd treft u de volgende bijlagen aan:

1. Correctieve herziening aanwijzing zeer kwetsbare gebieden Wav

Ontwerp-besluit 21/11 B

Voorgestelde behandeling:

PS-vergadering : 1 juli 2011

Statencommissie : Commissie voor Ecologie en Handhaving
d.d. 13 mei 2011

Onderwerp

Correctieve herziening van de kaart Wet ammoniak en veehouderij

's-Hertogenbosch

Datum

5 april 2011

Documentnummer

2711677

Directie

Ecologie

Bijlage(n)

1

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

- gelet op de Wet ammoniak en veehouderij;
- gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten d.d. 5 april 2011;
- gelezen het advies van de Commissie voor Ecologie en Handhaving d.d. 13 mei 2011;
- gelet op de Memorie van Antwoord van Gedeputeerde Staten d.d. 31 mei 2011;

Besluiten:

1. in te stemmen met de Correctieve herziening aanwijzing zeer kwetsbare gebieden Wet ammoniak en veehouderij;
2. de wijziging, die voortvloeien uit de Correctieve herziening doorvoeren in de kaart Wet ammoniak en veehouderij;
3. te bepalen dat het besluit tot correctieve herziening van de aanwijzing zeer kwetsbare gebieden Wet ammoniak en veehouderij ter goedkeuring aan de minister van Economie, Landbouw en Innovatie wordt voorgelegd.

's-Hertogenbosch,

Provinciale Staten van Noord-Brabant,
de voorzitter

de griffier

Aanwijzing zeer kwetsbare gebieden

Wet ammoniak en veehouderij

- correctieve herziening -

INHOUD

1	Inleiding.....	3
1.1	Algemeen.....	3
1.2	Omvang correctieve herziening.....	3
1.3	Procedure	4
1.4	Ingekomen zienswijzen en adviezen	5
1.5	Kaart zeer kwetsbare gebieden Wav	5
2	Te hanteren uitgangspunten bij beoordeling (samenvatting).....	6
3.	Beoordeling gebieden	8
3.1	Inleiding	8
3.2	Beoordeling gebieden	8
3.2.1	Gebieden ‘Everland’, ‘Langstraat’ en ‘Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek’ ..	8
3.2.2	Gebied 12.....	10
3.2.3	Gebied 18.....	11
3.2.4	Gebied 55.....	12
3.2.5	Gebied 106.....	12
3.2.6	Gebieden 170 – 175 – 219 – 191 – 197.....	14
3.2.7	Gebieden 281 – 282 – 293 – 325	15
3.2.8	Gebied 348.....	16
3.2.9	Gebieden 607 – 608	17
3.2.10	Gebied 620.....	18
4.	Inspraak	20
5.	Herziene onderbouwingstabel.....	26

- Bijlage 1: kaartbeelden: situatie gebied in besluit d.d. 03-10-2008 t.o.v. voorstel correctieve herziening
- Bijlage 2: kaartbeelden reservats- en natuurontwikkelingsgebieden
- Bijlage 3: gebiedsovereenkomst Reusel Zuid
- Bijlage 4: Classificatie percelen Everland (werkkaart 2002)
- Bijlage 5: Classificatie percelen Langstraat (werkkaart 2002)
- Bijlage 6: Classificatie Ulvenhoutsche Bosch, voorbeeld

1 Inleiding

1.1 Algemeen

De Wet ammoniak en veehouderij (verder: Wav) beoogt de voor verzuring gevoelige natuurgebieden te beschermen tegen de verzurende en vermestende werking van ammoniak. Deze zeer kwetsbare gebieden liggen binnen de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur en worden door Provinciale Staten aangewezen. Rond de kwetsbare gebieden ligt een beschermingszone van 250 meter.

Veehouderijen waarvan de dierverblijven op 250 meter afstand of minder van een zeer kwetsbaar gebied gelegen zijn, worden door de Wav in hun uitbreidingsmogelijkheden beperkt middels een (gecorrigeerd) emissieplafond. Dat betekent dat de totale ammoniakemissie vanuit een betreffende inrichting binnen de 250 meterzone niet boven het zogenaamd gecorrigeerd emissieplafond mag uitkomen. Tevens geldt voor melkveehouderijbedrijven een maximum van te houden dieren van 200 melkkoeien en 140 stuks jongvee.

Daarnaast is oprichting van Intensieve Veehouderijen op 250 meter afstand, of minder, gelet op de Wav niet toegestaan. Buiten de zones van 250 meter rond de zeer kwetsbare gebieden wordt de veehouderij op grond van de Wav geen beperkingen opgelegd. Wel moeten die bedrijven voldoen aan het generieke beleid, zoals onder andere vastgelegd in de AMvB huisvesting en in de IPPC-Richtlijn. Met de Wav dient bij de vergunningverlening ingevolge de Wet milieubeheer rekening te worden gehouden.

Op 3 oktober 2008 hebben Provinciale Staten het besluit genomen tot aanwijzing van de zeer kwetsbare gebieden in het kader van de Wav. Tegen deze aanwijzing is door 20 appellanten beroep ingesteld bij de Raad van State. Op 3 maart 2010 heeft de Raad van State hierover uitspraak gedaan. De uitspraak had tot gevolg dat de aanwijzing van 12 gebieden als zeer kwetsbaar gebied werd vernietigd. Tevens werd ten aanzien van 8 gebieden gesteld dat deze ten onrechte niet als zeer kwetsbaar waren aangewezen.

Naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State is deze correctieve herziening van het besluit tot aanwijzing van zeer kwetsbare gebieden Wav opgesteld. In deze herziening zijn de wijzigingen opgenomen ten opzichte van het oorspronkelijke besluit én de daaraan gekoppelde kaart zeer kwetsbare gebieden Wav. Onderhavige wijziging maakt deel uit van het oorspronkelijke besluit tot aanwijzing van zeer kwetsbare gebieden (Wav).

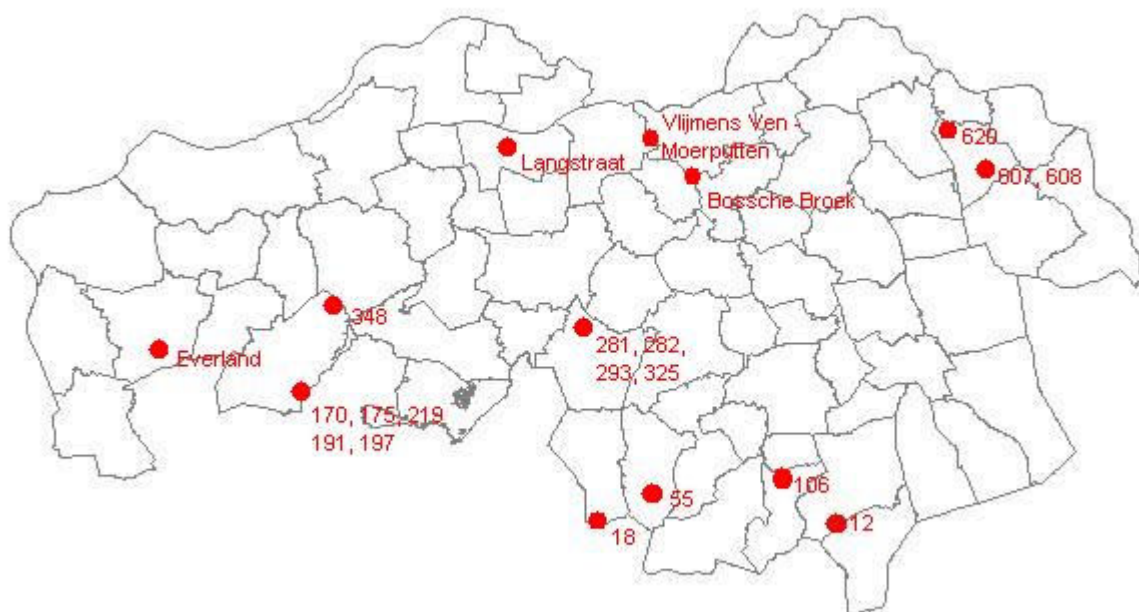
1.2 Omvang correctieve herziening

Deze correctieve herziening beperkt zich uitsluitend tot die gebieden van het aanwijzingsbesluit d.d. 3 oktober 2008, die door de Raad van State zijn vernietigd. Het betreft géén herziening als gevolg van gewijzigde beleidsinzichten of wijziging van (sectorale) wetgeving. Dit zal mogelijk in een later stadium en via een afzonderlijke procedure volgen.

In het dictum van de uitspraak valt te lezen dat het aanwijzingsbesluit is vernietigd voor zover het de beslissing betreft tot aanwijzing van de gebieden 12, 18, 106, 170, 175, 219, 281, 282, 293, 325, 348 en 620 als zeer kwetsbaar gebied, alsmede voor zover het de beslissing betreft om de habitatgebieden 'Langstraat bij Sprang-Capelle' en 'Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek', het gebied 'Everland' en de gebieden 55, 191, 197, 607 en 608 niet als zeer kwetsbaar gebied aan te wijzen. Voor de ligging van al deze gebieden, zie figuur 1.

Ten aanzien van hier genoemde gebieden is een nieuwe beoordeling gemaakt. Op basis van deze beoordeling in een nieuw besluit genomen.

figuur 1. Ligging gebieden

De aanwijzing van zeer kwetsbare gebieden dient plaats te vinden aan de hand van de criteria die in de Wav zijn opgenomen, maar biedt de provincies tevens een zekere mate van beleidsvrijheid. De wijze waarop de wettelijke criteria nader zijn uitgewerkt en ingevuld, hebben Provinciale Staten vastgelegd in een Onderbouwingsdocument. Dit document maakte deel uit van de besluitvorming m.b.t. de aanwijzing van de zeer kwetsbare gebieden door Provinciale Staten op 3 oktober 2008.

De Raad van State heeft in haar uitspraak gesteld dat de door Provinciale Staten gemaakte keuzes opgenomen in het Onderbouwingsdocument niet als onredelijk kunnen worden geacht. Er zijn hierop dan ook geen wijzigingen doorgevoerd. De hernieuwde beoordeling van de 20 gebieden heeft plaatsgevonden aan de hand van het reeds vastgestelde Onderbouwingsdocument.

1.3 Procedure

Artikel 2 Wav bepaalt dat Provinciale Staten de gebieden aanwijzen die als zeer kwetsbaar gebied worden aangemerkt. Dit besluit wordt voorbereid door Gedeputeerde Staten met toepassing van de in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) geregelde procedure. Bij de voorbereiding plegen Gedeputeerde Staten overleg met de lokale en regionale organisaties op het terrein van natuur en landbouw, die naar het oordeel van Gedeputeerde Staten representatief zijn alsmede met de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten waartoe het gebied waarop het besluit betrekking heeft, behoort. Deze organisaties en gemeenten in Noord-Brabant zijn alle in het kader van de revitalisering van het landelijk gebied vertegenwoordigd in de negen reconstructie- en gebiedscommissies. De commissies zijn uitvoerig gehoord bij de voorbereiding van het oorspronkelijke besluit d.d. 3 oktober 2008. Afstemming ten aanzien van onderhavige wijziging heeft plaatsgevonden voor zover de hernieuwde beoordeling van de 20 gebieden daartoe aanleiding gaf. Het ontwerp-besluit met bijbehorende kaarten is verder door Gedeputeerde Staten in het kader van de inspraak schriftelijk voorgelegd aan alle reconstructie- en gebiedscommissies.

De procedure volgens afdeling 3.4 Awb start met het ter inzage leggen van het ontwerpbesluit gedurende een periode van zes weken. Belanghebbenden kunnen tijdens deze periode zienswijzen indienen. Tijdens deze periode is het ontwerp-besluit tevens besproken in de Provinciale Omgevings Commissie (POC). Alle ingekomen opmerkingen / zienswijzen en inbreng van overlegpartners zijn in de definitieve besluitvorming betrokken.

Provinciale Staten stellen het besluit definitief vast waarna de minister van LNV het besluit nog moet goedkeuren. Na bekendmaking van het herziene besluit staat ten slotte voor belanghebbenden beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

1.4 Ingekomen zienswijzen en adviezen

Het ontwerp-besluit voor de correctieve herziening van de aanwijzing zeer kwetsbare gebieden Wet ammoniak en veehouder, zoals het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant dat op 11 oktober 2010 heeft vastgesteld, heeft van 25 oktober tot en met 5 december 2010 ter inzage gelegen. Belanghebbenden zijn uitgenodigd om binnen die periode zijn of haar zienswijzen op het Ontwerpbesluit in te dienen. Daarnaast hebben wij het ontwerp-besluit voor advies voorgelegd aan de Provinciale Omgevingscommissie en de reconstructie- en gebiedscommissies in Noord-Brabant.

Tijdens de formele inspraakperiode is één zienswijze van de Brabantse MilieuFederatie (BMF) ontvangen. Daarnaast zijn instemmende adviezen ontvangen van de Provinciale Omgevingscommissie en de reconstructiecommissies 'de Baronie' en 'Peel & Maas'. De BMF en de terreinbeherende organisaties hebben in de vergadering van deze commissies een minderheidsstandpunt ingenomen. In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op de ingekomen zienswijze en adviezen.

1.5 Kaart zeer kwetsbare gebieden Wav

Het aanwijzingsbesluit vormt één geheel met de kaart zeer kwetsbare gebieden Wav. Deze kaart is te raadplegen op de provinciale website.

Bij deze correctieve herziening zijn per gebied kaartjes bijgevoegd, die de begrenzing aangeven van het gebied conform het oorspronkelijk besluit d.d. 3 oktober 2008 én de voorgestelde wijziging. De wijzigingen worden –na definitieve vaststelling en goedkeuring door LNV– doorgevoerd op de digitale kaart, die op de website van de provincie Noord-Brabant (<http://www.brabant.nl/kaarten/ruimtelijke-ordening-kaarten>) is te vinden.

2 Te hanteren uitgangspunten bij beoordeling (samenvatting)

Basis voor de beoordeling van de gebieden is het Onderbouwingsdocument, zoals vastgesteld bij besluit van provinciale staten d.d. 3 oktober 2008. Hieronder wordt de belangrijkste uitgangspunten uit het Onderbouwingsdocument in het kort weergegeven:

Welke gebieden worden onderscheiden?

In het Onderbouwingsdocument zijn de voor verzuring gevoelige gebieden, of delen daarvan, die zijn gelegen in de ecologische hoofdstructuur onderscheiden in gebieden met een oppervlakte van ten minste 50 ha en gebieden met een oppervlakte van minder dan 50 ha. Bij de beoordeling welke percelen samen een gebied vormen, geldt als uitgangspunt dat,

- percelen in natuurkerngebieden, zoals weergegeven in het tweede Structuurschema Groene Ruimte van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (SGR-2, deel 1, 2002), tot op een afstand van 50 meter tot één gebied behoren,
- percelen gelegen binnen de globale begrenzing van de groene hoofdstructuur in het streekplan, tot op een afstand van 30 meter tot één gebied behoren, en
- overige percelen binnen de ecologische hoofdstructuur, tot op een afstand van 20 meter tot één gebied behoren.

Hoe worden de gebieden beoordeeld?

Bij de beslissing over aanwijzing van gebieden wordt een scoresystematiek gehanteerd. Met toepassing van deze scoresystematiek is aan elk gebied voor ieder aspect een bepaalde score toegekend, hetgeen tot een totaalscore voor het gebied heeft geleid. Bij een totaalscore van 3 of meer is een gebied in beginsel als zeer kwetsbaar gebied aangewezen, bij een totaalscore van minder dan 3 is een gebied in beginsel niet aangewezen. Gebieden die voor meer dan 85% bestaan uit gebied als bedoeld in artikel 2, derde lid, van de Wet ammoniak en veehouderij (voor verzuring gevoelige gebieden binnen Natuurmonumenten en Vogel- en Habitatrichtlijngebieden) zijn ongeacht de behaalde totaalscore aangewezen.

Voor gebieden met een oppervlakte van minder dan 50 ha, geldt dat deze ingevolge artikel 2, vijfde lid, van de Wet ammoniak en veehouderij alleen worden aangewezen indien het een gebied met zeer grote natuurwaarden betreft.

In tabel 1 wordt een overzicht gegeven van de gehanteerde scoresystematiek.

Wanneer kan maatwerk worden toegepast bij de begrenzing?

Onder omstandigheden kan maatwerk met betrekking tot zeer kwetsbare gebieden worden verricht ten behoeve van bestaande veehouderijen. Er wordt dan alsnog afgezien van de aanwijzing van specifieke percelen. Als uitgangspunt geldt hierbij dat maatwerk beperkt dient te blijven tot de randen van een gebied en dat met het maatwerk moet kunnen worden bereikt dat de grens van het zeer kwetsbare gebied op meer dan 250 meter van de dierenverblijven van een bestaande veehouderij komt te liggen.

Geen maatwerk wordt verricht ten behoeve van veehouderijen in extensiveringsgebieden, behoudens incidenteel maatwerk ten behoeve van melkrundveehouderijen. Ook wordt geen maatwerk verricht met betrekking tot percelen die als zodanig A-gebied zijn: percelen die volgens de kaarten bij de voor Noord-Brabant vastgestelde natuurgebiedsplannen van 10 januari 2006 A-natuur bevatten. Maatwerk is slechts verricht met betrekking tot percelen die als zodanig B-gebied zijn en waarbij tevens sprake is van weinig bijzondere soorten, weinig ecologische samenhang of een relatief sterke beïnvloeding door andere functies dan veehouderijen.

Tabel 1. Scoringstabel ter bepaling van de zeer kwetsbare gebieden.

Onderdeel		Beoordeling				
		--	-	0	+	++
Verplicht aanwijzen	Vogelrichtlijngebied, Habitatrichtlijngebied en Beschermd natuurmonument					ja
Provinciale afweging voor gebieden ≥ 50 ha	Gevoeligheid voor ammoniak			B-gebied		A-gebied
	Aanwezige natuurwaarden			Geen of nauwelijks natuurwaarden		
	Ecologische samenhang		Geen of nauwelijks ecologische samenhang (ingeval gebied ≤ 50 ha)	Geen of nauwelijks ecologische samenhang (ingeval gebied ≥ 50 ha)	Belangrijke ecologische samenhang	
	Grootte van het gebied			< 500 ha, excl. natuurkernen	> 500 ha, excl. natuurkernen	Natuurkernen
	Gevolgen voor bestaande veehouderijen	LOG	Verwevingsgebied	Extensiveringsgebied		
Provinciale afweging voor gebieden < 50 ha	Bijzondere natuurwaarden (ingeval van ≥ 2 rode lijst soort of habitatsorten)			Bijzondere natuurwaarden aanwezig (ingeval van ≥ 2 rode lijst soort of habitatsorten)	Zeer bijzondere natuurwaarden $\geq$ rode lijst soort of habitatsorten of ≥ 2 rode lijst soorten met status ten minste kwetsbaar en/of habitatsorten)	
	Aangewezen beschermde leefomgeving (FF) gevoelig voor ammoniak			n.v.t.		
	Overeenstemming met reconstructie- of gebiedscommissie			nee	ja	

3. Beoordeling gebieden

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt voor elk van de 20 gebieden, waarop de uitspraak van de Raad van State betrekking heeft, een hernieuwde beoordeling gemaakt of deze gebieden al dan niet aangewezen dienen te worden als zeer kwetsbaar gebied dan wel dat de begrenzing van het gebied aangepast dient te worden.

Basis voor de hernieuwde beoordeling is het Onderbouwingdocument (inclusief Nota van Wijziging), zoals vastgesteld bij het besluit van 3 oktober 2008. Per gebied wordt hieronder de beoordeling nader toegelicht. In paragraaf 3.3 is de herziene Onderbouwingstabel opgenomen, waarbij de verschillen ten opzicht van het besluit van provinciale Staten d.d. 3 oktober 2008 zijn aangegeven. De verschillen tussen het oorspronkelijk besluit versus de huidige voorstellen zijn eveneens op kaart weergegeven, zie bijlage 1.

Tijdens de inspraakperiode is een zienswijze ontvangen met betrekking tot de gebieden: 'Everland', 'Langstraat', 'Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek', 106, 170, 175, 191, 197, 219, 348, 607 en 608. Zie voor de reactie op deze zienswijzen, hoofdstuk 4.

3.2 Beoordeling gebieden

3.2.1 Gebieden 'Everland', 'Langstraat' en 'Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek'

Huidige situatie Wav-kaart 2008

Op de huidige Wav-kaart zijn de gebieden 'Everland', 'Langstraat' en 'Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek' niet als zeer kwetsbaar gebied aangewezen.

Beroepsprocedure

In de beroepsprocedure is gesteld dat het gebied 'Everland', het gedeelte langs de Molenbeek ten noordoosten van Nispen, en de volledig Natura 2000-gebieden 'Langstraat' en 'Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek' ten onrechte niet zijn aangewezen als zeer kwetsbaar gebied, terwijl het wel EHS is en (voor een groot gedeelte) op voor verzuring gevoelige bodem is gelegen. De Raad van State heeft hierover geconcludeerd dat onvoldoende gemotiveerd is waarom deze delen niet zijn aangewezen als zeer kwetsbaar gebied. Daarbij kan –volgens de Raad van State– niet worden volstaan met een enkele verwijzing naar het besluit van GS d.d. 10 januari 2006, waarbij de EHS voor de Wav is vastgesteld. Omdat op deze kaart slechts ter indicatie aangegeven waar mogelijk de als kwetsbaar aan te merken gebieden zijn gelegen, kan daaraan geen rechtskracht worden ontleend.

Beoordeling gebieden ten behoeve van correctieve herziening Wav-kaart

De Wav bepaalt in artikel 2 dat voor de aanwijzing van de zeer kwetsbare gebieden alleen 'voor verzuring gevoelige' gebieden, die liggen in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) als zeer kwetsbaar kunnen worden aangewezen. Wat 'voor verzuring gevoelig' inhoudt, staat beschreven in artikel 1 van de Wav.

voor verzuring gevoelig gebied: gebied dat onmiddellijk voorafgaand aan het tijdstip van het vervallen van de Interimwet ammoniak en veehouderij (= 1 januari 2002) als voor verzuring gevoelig was aangemerkt krachtens artikel 1, tweede lid, van die wet, met dien verstande dat:

- a. een gebied dat op grond van artikel 2, eerste lid, onder b, van de Uitvoeringsregeling ammoniak en veehouderij als voor verzuring gevoelig gebied was aangewezen bij een verordening die tegelijk met voornoemde wet is vervallen, niet als voor verzuring gevoelig wordt aangemerkt, en

- b. een gebied waarop voor 1 januari 2002 een convenant als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onder b, van de Uitvoeringsregeling ammoniak en veehouderij van toepassing was, niet als voor verzuring gevoelig wordt aangemerkt.

Voorwaarde voor aanwijzing is derhalve dat het gebied volgens de Interimwet ammoniak en veehouderij (Iav) al voor verzuring gevoelig was. 'Nieuwe natuur' kan dus niet alsnog als voor verzuring gevoelig worden aangemerkt krachtens de Iav en worden toegevoegd als zeer kwetsbaar gebied. Op basis van de Uitvoeringsregeling ammoniak en veehouderij (UAV) artikel 3, eerste lid, onder a, worden de bossen, natuurterreinen en landschapselementen, die zijn aangelegd of begrensd ná 1 mei 1988 uitgesloten: zij worden niet aangemerkt als voor verzuring gevoelig gebied. Is een gebied wel begrensd vóór 1 mei 1988, maar is het niet gerealiseerd voor 31 december 2001, dan wordt het ook niet voor verzuring gevoelig beschouwd.

- A. **Gebied Everland**, het gedeelte langs de Molenbeek ten noordoosten van Nispen: het betreft hier een gebied dat respectievelijk in het noorden als reservats- of natuurontwikkelingsgebied is aangewezen en aan de zuidkant agrarisch beheersgebied is (zie bijlage 2, kaart 1). De reservats- of natuurontwikkelingsgebieden waren nog niet gerealiseerd op de peildatum 31 december 2001, met uitzondering van één stukje bestaande natuur. Deze gronden zijn derhalve niet opgenomen op de kaart EHS voor Wav (2006). De gronden in het agrarisch beheersgebied worden niet aangekocht door de overheid, maar blijven in agrarisch gebruik en ontvangen na het afsluiten van zogenaamde beheersovereenkomsten nog steeds bemesting met dierlijke mest, zodat er derhalve geen sprake is van voor verzuring gevoelige natuurdoeltypen. Het stukje bestaande natuur binnen Everland is slechts een 0,5 hectare groot, en is daarom buiten beschouwing gelaten. Het gebied 'Everland' voldoet derhalve niet aan de wettelijke voorwaarden om te worden aangewezen als zeer kwetsbaar gebied.
- B. **Gebied Langstraat**: In het gebied 'De Langstraat' is slechts een gedeelte van het Natura 2000-gebied in 2008 aangewezen als zeer kwetsbaar gebied. Het gaat om een gedeelte van de bestaande natuur (kwetsbare vochtige schraallanden). Echter niet alle bestaande schraallanden (peildatum 31 december 2001) hebben een vegetatie die als zeer kwetsbaar voor stikstof is beschouwd. Vandaar dat delen van de schraallanden niet zijn aangewezen als zeer kwetsbaar.
De reservats- of natuurontwikkelingsgebieden die nog niet gerealiseerd waren op de peildatum 31 december 2001, zijn niet opgenomen al zeer kwetsbaar gebied (zie bijlage 2, kaart 2). Deze gronden waren ook niet opgenomen op de kaart EHS voor Wav (2006). De gronden in het agrarisch beheersgebied worden niet aangekocht door de overheid, maar blijven in agrarisch gebruik en ontvangen na het afsluiten van zogenaamde beheersovereenkomsten nog steeds bemesting met dierlijke mest, zodat er derhalve geen sprake is van voor verzuring gevoelige natuurdoeltypen.
- C1. **Gebied Vlijmens Ven**: in het gebied Vlijmens Ven zijn enkel (delen) van de bestaande natuur als zeer kwetsbaar aangewezen (zie bijlage 2, kaart 3). Het niet aangewezen deel van het Natura 2000-gebied betreft in zijn geheel reservatsgebied, dat op de peildatum (31 december 2001) nog niet is gerealiseerd, mede vanwege de aanwezigheid van meerdere melkveebedrijven die de gronden in het reservatsgebied nog in agrarisch gebruik hebben.
- C2. **Gebied Bossche Broek**: ook hier is enkel bestaande natuur als zeer kwetsbaar gebied aangewezen. De reservatsgebieden waren op de peildatum nog niet (geheel) gerealiseerd (aangekocht en ingericht) en zijn daarom niet aangewezen als zeer kwetsbaar gebied (zie bijlage 2, kaart 3).
- C3. **Gebied Moerputten**: In het gebied De Moerputten is slechts een gedeelte van het Natura 2000-gebied aangewezen als zeer kwetsbaar gebied. Een gedeelte van de bestaande natuur, bestaande uit

blauwgraslanden en daaraan grenzende schraallanden zijn aangewezen als zeer kwetsbaar gebied (zie bijlage 2, kaart 4). Niet alle bestaande schraallanden (peildatum 31 december 2001) hebben een vegetatie die destijds als zeer kwetsbaar voor stikstof is beschouwd. Vandaar dat delen van de schraallanden niet zijn aangewezen als zeer kwetsbaar. Ook is ‘open water’ en ‘moeras’ buiten de aanwijzing als zeer kwetsbaar gehouden, aangezien deze natuurdoeltypen niet gevoelig zijn voor stikstof.

Besluit

Met betrekking tot de gebieden ‘Everland’, ‘Langstraat’ en ‘Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek’ wordt als volgt besloten

- a. Het gebied ‘Everland’, het gedeelte langs de Molenbeek ten noordoosten van Nispen, wordt niet aangewezen als zeer kwetsbaar gebied in het kader van de Wav (zie bijlage 1, kaart 1);
- b. buiten de reeds aangewezen zeer kwetsbare gebieden in ‘De Langstraat’ worden niet meer gebieden aangewezen als zeer kwetsbaar. Situatie van de Wav-kaart 2008 blijft derhalve gehandhaafd (zie bijlage 1, kaart 2);
- c. buiten de reeds aangewezen zeer kwetsbare gebieden in ‘Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek’ worden niet meer gebieden aangewezen als zeer kwetsbaar. Situatie van de Wav-kaart 2008 blijft derhalve gehandhaafd (zie bijlage 1, kaart 3-5).

3.2.2 Gebied 12

Huidige situatie Wav-kaart 2008

Gebied 12 is een bosgebied, gelegen ten westen van de Strijper Aa (gemeente Heeze-Leende). Het gebied 12 maakt voor 91% deel uit van een Nb-gebied. Ingevolge artikel 2, lid 3, Wav wijzen Provinciale Staten alle voor verzuring gevoelige gebieden aan binnen zo’n beschermd gebied. Het gebied is dan ook bij besluit van 3 oktober 2008 aangewezen als zeer kwetsbaar gebied. Daarbij is maatwerk aan de randen toegepast waardoor een smalle bosstrook (B-gebied) ten westen van de Paaldijk in Leende is komen te vervallen. Een andere bosstrook, iets noordelijker gelegen, is gehandhaafd.

Beroepsprocedure

Tijdens de beroepsprocedure is gesteld dat een verzoek tot het leveren van maatwerk ten aanzien van de noordelijke bosstrook onterecht is afgewezen, met het argument dat het al dan niet aanwijzen als zeer kwetsbaar gebied geen invloed zou hebben voor de ligging van het bedrijf in de 250 meterzone. Deze invloed is er wel degelijk volgens appellante. In het verweerschrift is erkend, dat “rekening houdend met de wegingsfactoren uit het onderbouwingsdocument komen wij tot de conclusie dat in dit geval een verkeerde afweging is gemaakt en dat de kleine strook in tegenstelling tot wat in het besluit van 3 oktober 2008 is aangegeven, niet aangewezen had hoeven te worden als een zeer kwetsbaar gebied”. De Raad van State heeft daarop het beroep met betrekking tot dit gebied gegrond verklaard.

Beoordeling gebied ten behoeve van correctieve herziening Wav-kaart

In het Onderbouwingsdocument is aangegeven dat gebieden, die voor 85% of meer overlap vertonen met een Natuurbeschermingswetgebied, altijd worden aangewezen. Gebied 12 maakt voor 91% deel uit van een Natura 2000-gebied en dient daarom aangewezen te worden als zeer kwetsbaar gebied. Maatwerk kan wederom worden toegepast met betrekking tot de zuidelijke bosstrook.

Naar aanleiding van de beroepsprocedure is de noordelijke strook opnieuw beoordeeld. In eerste instantie is geoordeeld dat ook met toepassing van maatwerk het betrokken bedrijf in de 250 meterzone van het gebied zou blijven liggen. Het betrokken bedrijf heeft echt een milieuvergunningaanvraag ingediend voor een

wijzing van de bestaande situatie. Op basis daarvan is geconstateerd dat dan het bedrijf niet langer in de beschermingszone valt. De toepassing van maatwerk is in dat geval wél relevant voor het bedrijf. Ten aanzien van de bosstrook kan maatwerk worden verricht, aangezien het een B-gebied betreft en er geen ecologische waarden te vinden zijn. Door nu het betreffende B-gebied niet aan te wijzen, wordt het strookje op dezelfde manier beoordeeld als vergelijkbare stroken B-gebied in de nabije omgeving.

Besluit:

Gebied 12 wordt opnieuw aangewezen als zeer kwetsbaar gebied, echter met uitzondering van de twee smalle strookjes bos tussen de Strijper Aa en de Paaldijk te Leende, zoals aangegeven op kaart (zie bijlage 1, kaart 6).

3.2.3 Gebied 18

Huidige situatie Wav-kaart 2008

Gebied 18 is bij het besluit van 3 oktober 2008 aangewezen als zeer kwetsbaar gebied op basis van de volgende score:

Gebied	Gevoeligheid ammoniak	Grootte gebied	Aanwezige natuurwaarden	Ecologische samenhang	Gevolgen bestaande veehouderijen	score
18:	0	0	2	1	0	3

In antwoord op ingebrachte zienswijzen, is in het besluit van 3 oktober 2008 een gedeelte van het A-gebied ter hoogte van de Schepersweijer (gemeente Reusel-de Mierden), genaamd Reuselse Moeren, geschrapt als zeer kwetsbaar gebied. Aan die wijziging lag ten grondslag dat in het Reconstructieplan ervoor was gekozen om voor de omgeving van de Schepersweijer / Postelsedijk te Reusel –in plaats van de aanwijzing van een deel van het gebied als landbouwontwikkelingsgebied– de zittende bedrijven ontwikkelingsmogelijkheden te bieden middels gebiedscontracten.

Beroepsprocedure

Tijdens de beroepsprocedure is gesteld dat een deugdelijke motivatie ontbreekt waarom toch maatwerk is verricht in een A-gebied. De Raad van State oordeelt dat onvoldoende duidelijk is gemaakt waarom is afgeweken van het algemene uitgangspunt dat in A-gebied geen maatwerk wordt verricht. Er is daarbij geen inzicht gegeven in de precieze inhoud van de gemaakte afspraken.

Beoordeling gebied ten behoeve van correctieve herziening Wav-kaart

Gebied 18 heeft een voldoende score om aangewezen te worden als zeer kwetsbaar gebied. In het Onderbouwingsdocument is aangegeven dat geen maatwerk wordt toegepast bij A-gebieden. Een aandachtspunt bij de begrenzing van het gebied vormt de omgeving van de Schepersweijer / Postelsedijk te Reusel. Conform het gestelde in het reconstructieplan is voor dit gebied op 30 maart 2005 tussen de betrokken partijen een intentieovereenkomst getekend, waarin is vastgelegd dat de uitbreidingsruimte voor bedrijven alleen in samenhang met het realiseren van doelstellingen op het gebied van water, natuur en recreatie mogelijk wordt gemaakt. De betrokken partijen zijn Staatsbosbeheer Regio Zuid, ZLTO afdeling Reusel-De Mierden, BMF, Waterschap de Dommel, Samenwerkingsverband de Boerlevaer, Gemeente Reusel-De Mierden en de provincie Noord-Brabant.

Deze afspraken, die gelden tussen alle betrokken partijen in het gebied, bieden voldoende vertrouwen dat de hier gelegen voor verzuring gevoelige gebieden beschermd worden. Inmiddels blijkt uit een voortgangsrapportage van de Werkgroep dat invulling is gegeven aan de intentieovereenkomst (zie bijlage 3). Daarom wordt in dit specifieke geval, waarin op basis van reconstructieplan besloten om toch maatwerk toe te passen voor de omgeving van de Schepersweijer / Postelsedijk te Reusel.

Besluit

Gebied 18 wordt aangewezen als zeer kwetsbaar gebied met uitzondering van het gedeelte langs de Schepersweijer / Postelsedijk te Reusel. De begrenzing van het gebied is hier zodanig dat de bedrijven liggend binnen het verwevingsgebied aan de Schepersweijer en Postelsedijk te Reusel-De Mierden buiten de 250 meterzone komen te liggen (zie bijlage 1, kaart 7). Er vindt geen wijziging ten opzichte van het besluit d.d. 3 oktober 2008 plaats.

3.2.4 Gebied 55

Huidige situatie Wav-kaart 2008

Op basis van het Onderbouwingdocument is aan het gebied 55 de volgende score toegekend:

Gebied	Gevoeligheid ammoniak	Grootte gebied	Aanwezige natuurwaarden	Ecologische samenhang	Gevolgen bestaande veehouderijen	score
55:	0	2	0	1	0	3

In het besluit van 3 oktober 2008 is dit gebied, ondanks voldoende score voor aanwijzing, abusievelijk niet aangewezen als zeer kwetsbaar gebied. Het gebied 55 heeft een oppervlakte van 50-200 ha en heeft daarmee een score van 2 voor gebiedsgrootte. Tevens scoort het gebied wat betreft ecologische samenhang. De totaalscore van het gebied is daarmee 3.

Beroepsprocedure

Naar aanleiding van een ingekomen beroep is gebleken dat het gebied –ondanks voldoende score– ten onrechte niet is aangewezen als een zeer kwetsbaar gebied. In de beroepsprocedure is dit erkend en aangegeven dat dit gecorrigeerd zal worden. De Raad van State heeft daarop het beroep voor dit onderdeel gegrond verklaard.

Beoordeling gebied ten behoeve van correctieve herziening Wav-kaart

Op basis van voldoende score dient het gebied aangewezen te worden als zeer kwetsbaar gebied. Binnen de beschermingszone van 250 m rondom dit gebied ligt 1 veehouderij. Gebied 55 betreft een zgn. B-gebied, waarvan de kritische depositiewaarde ligt tussen 1400 en 2400 mol stikstof per jaar. In B-gebieden is het conform het Onderbouwingdocument mogelijk om maatwerk te verrichten voor bedrijven. Bezien dient te worden of dat in het onderhavige geval ook zo is.

In het betreffende deelgebied waar maatwerk zal worden toegepast, zijn geen bijzondere natuurwaarden (Rode Lijstsoorten) gevonden, zodat het betrokken deelgebied voldoet aan drie van de vier mogelijke criteria voor het leveren van maatwerk: het betreft een B-gebied, er zijn geen bijzondere natuurwaarden en er is geen ecologische samenhang met andere gebieden.

Besluit

Gebied 55 wordt op grond van een voldoende score aangewezen als zeer kwetsbaar gebied. Bij bepaling van de exacte begrenzing van het gebied wordt maatwerk toegepast, zodanig dat een veehouderij buiten de 250 meterzone vallen (zie bijlage 1, kaart 8) .

3.2.5 Gebied 106

Huidige situatie Wav-kaart 2008

Gebied 106 beslaat de Dommel en aangrenzende gebieden tussen de Belgische grens en Den Bosch. De score voor het gebied is als volgt:

Gebied	Gevoeligheid ammoniak	Grootte gebied	Aanwezige natuurwaarden	Ecologische samenhang	Gevolgen bestaande veehouderijen	score
106:	0	2	2	1	0	5

Het gebied is op grond van een voldoende score aangewezen als zeer kwetsbaar gebied. Onderdeel van gebied 106 is een bosgebiedje aan de Onze Lievevrouwendijk te Waalre, (ten oosten van de Dommel nabij het knooppunt De Hogt (A2)). De Dommel verbindt binnen de gegeven afstandscriteria uit het Onderbouwendocument de kleinere gebiedjes grenzend aan de A2. Als gevolg van de gehanteerde afstandscriteria is het betreffende bosgebiedje betrokken bij gebied 106.

Beroepsprocedure

Tegen het bosgebiedje is beroep ingesteld, waarbij is gesteld dat ter hoogte van het knooppunt De Hogt de Dommel wordt gescheiden van het bosgebiedje door een afslag van de A2, met een verhoogd talud. Het bosgebied vormt daardoor geen onderdeel meer van het gebied van De Dommel.

De Raad van State oordeelde dat in bijzondere situaties er aanleiding kan bestaan om de afgesproken afstandscriteria niet onverkort toe te passen. Provinciale Staten hadden nader moeten motiveren waarom zij het bosgebied gelegen aan de overzijde van A2 desondanks op grond van een onverkorte toepassing van de afstandscriteria tot gebied 106 hebben gerekend.

Beoordeling gebied ten behoeve van correctieve herziening Wav-kaart

Op grond van een voldoende score komt gebied 106 in aanmerking voor aanwijzing als zeer kwetsbaar gebied. Ter hoogte van het knooppunt De Hogt wordt de Dommel echter gescheiden van het bosgebiedje door een afslag van de A2, met een verhoogd talud. Door deze bijzondere omstandigheid is er geen sprake meer van een ecologische samenhang tussen het bosgebiedje en de rest van gebied 106. Dit rechtvaardigt dat de afstandscriteria in het onderhavige geval niet onverkort worden toegepast. Het bosgebiedje dient derhalve als een afzonderlijk gebied beoordeeld te worden.

Het onderscheiden bosgebiedje is een A-gebied en scoort daardoor een 2 op ammoniakgevoeligheid. Uit onderzoek blijkt dat er geen 2 of meer bijzondere soorten in het deelgebied voorkomen zodat op de score voor het criterium 'aanwezige natuurwaarden' 0 is. Ook op de andere criteria scoort het deelgebied een 0 vanwege de grootte van het gebied (<50 ha) en het ontbreken van ecologische samenhang met andere gebieden.

Gebied	Gevoeligheid ammoniak	Grootte gebied	Aanwezige natuurwaarden	Ecologische samenhang	Gevolgen bestaande veehouderijen	score
Deelgebied van gebied 106 aan Onze Lievevrouwendijk te Waalre	2	0	0	0	0	2

De score betekent dat het deelgebied –indien het afzonderlijk wordt beoordeeld– niet voldoet aan de gehanteerde uitgangspunten en derhalve niet wordt aangewezen als zeer kwetsbaar gebied.

Besluit:

Gebied 106 wordt op grond van een voldoende score, aangewezen als zeer kwetsbaar gebied met uitzondering van het bosgebied aan de Onze Lievevrouwendijk te Waalre, zoals aangeven op kaart (zie bijlage 1, kaart 9).

3.2.6 Gebieden 170 – 175 – 219 – 191 – 197

Huidige situatie Wav-kaart 2008

De gebieden 170 – 175 – 191 – 197 – 219 zijn allen gelegen ten zuidoosten van Zundert tegen de Belgische grens aan. De gebieden 170, 175 en 219 hebben op basis van het Onderbouwingsdocument de navolgende score:

Gebied	Ten minste 2 RL habitatsoorten	Gevoeligheid ammoniak	Grootte gebied	Aanwezige natuurwaarden	Ecologische samenhang	Gevolgen bestaande veehouderijen	Score
170 (< 50 ha)	ja	2	0	1	1	0	4
175 (< 50 ha)	ja	0	0	1	1	0	2 (onvoldoende score, maar op advies van de reconstructiecommissie de Baronie aangewezen)
219 (50-200ha)	nvt	2	0	2	1	0	5

Bij besluit van 3 oktober 2008 zijn deze gebieden als zeer kwetsbaar aangewezen. De gebieden 191 en 197 zijn daarentegen niet aangewezen als zeer kwetsbare gebieden, wegens onvoldoende score respectievelijk wettelijke criteria:

Gebied	Ten minste 2 RL habitatsoorten	Gevoeligheid ammoniak	Grootte gebied	Aanwezige natuurwaarden	Ecologische samenhang	Gevolgen bestaande veehouderijen	Score
191 (< 50 ha)	Ja	0	0	1	1	0	2
197 (< 50 ha)	nee	--	--	--	--	--	Gebied voldoet niet aan wettelijke criteria

De gebieden 191 en 197 liggen in de directe nabijheid van de gebieden 175 en 219, maar zijn als afzonderlijke gebieden beoordeeld.

Beroepsprocedure

Tijdens de beroepsprocedure is gesteld dat ook de gebieden 191 en 197 aangewezen hadden moeten worden als zeer kwetsbaar gebied, vanwege hun directe nabijheid bij andere zeer kwetsbaar aangewezen gebieden. Daarnaast werd gesteld dat delen van de gebieden 170, 175 en 219, die binnen de EHS zijn gelegen, ten onrecht niet als zeer kwetsbaar zijn aangemerkt. De Raad van State oordeelde dat er onvoldoende gemotiveerd is waarom de betrokken gebieden en gebiedsdelen niet als voor verzuring gevoelig gebied kunnen worden aangemerkt.

Beoordeling gebieden ten behoeve van correctieve herziening Wav-kaart

- A. gebieden 170 -175 -219:** De gebieden hebben een voldoende score voor aanwijzing dan wel worden op advies van de reconstructiecommissie de Baronie aangewezen als kwetsbaar gebied. Bij de begrenzing van de gebieden wordt uitgegaan van de bestaande natuur. Conform de Uitvoeringsregeling ammoniak en veehouderij kunnen immers die delen van het reservaatgebied, die niet (geheel) gerealiseerd zijn op de peildatum 31 december 2001, niet aangemerkt worden als voor verzuring gevoelige gebieden. Deze delen zijn derhalve buiten de aanwijzing gehouden (zie bijlage 2, kaart 5). Daarnaast zijn delen van bestaande natuur die betrekking hebben op niet voor verzuring gevoelige natuurdoeltypen, eveneens niet aangewezen. Het betreft dan de natuurdoeltype ‘moeras’ en ‘Elzenbroekbos’.
- B. gebieden 191 en 197:** In het Onderbouwingsdocument zijn afspraken vastgelegd om te bepalen welke gebieden wel of niet tot één gebied gerekend kunnen worden:

Voor het bepalen van percelen die tot één gebied behoren is gekeken naar de afstand tussen de percelen, naar de aard van het tussenliggende gebied en naar de samenhang tussen de percelen. Het eerste en derde criterium is als volgt ingevuld:

- *percelen in natuurkerngebieden behoren tot op een afstand van 50 meter tot één gebied,*
- *percelen in GHS-natuur behoren tot op een afstand van 30 meter tot één gebied,*
- *overige EHS (niet gelegen in de globale begrenzing van de GHS-natuur van het streekplan) behoren tot op een afstand van 20 meter tot één gebied.*

Na deze exercitie is op basis van ecologische expert-kennis bekeken waar percelen eventueel samengevoegd dienden te worden tot één gebied op basis van het tweede criterium (aard tussenliggend gebied). Dit is altijd in combinatie met de samenhang tussen de gebieden bekeken.

Tussen de gebieden 191 en 175 ligt een afstand van 60 meter. Volgens bovenstaande systematiek is dat te veel om beide gebieden tot één gebied te rekenen. Wat betreft de vraag of het tussenliggende gebied dusdanig van aard is dat er toch sprake is van één gebied is geconstateerd dat het moerasgebied “De Krochten” (gebied 175), tegen de Belgische grens, en het hoger gelegen (drogere) bos met verhoogde natuurwaarden (ter hoogte van de Wildertstraat, gebied 191) niet ‘verbonden’ wordt door de tussenliggende stroken. Vastgehouden wordt daarom aan het uitgangspunt dat het hier om twee afzonderlijke gebieden gaat.

De afstand tussen gebied 197 en gebied 219 is meer dan 30 meter. Aangezien het hierbij GHS-natuur betreft, kunnen ook deze gebieden conform de regels niet tot één gebied gerekend worden. Ook hier hebben we te maken met een droog multifunctioneel bos (langs het Frans Baantje, gebied 197) en een moerassig gebied (Lange Gooren, gebied 219) dat niet ecologisch samen kan worden gebracht door het tussengebied.

Gebieden 191 en 197 liggen tenslotte op meer dan 250 meter van elkaar zodat geen discussie ontstaat of deze gebieden tot één gebied moeten worden gerekend.

Voor de begrenzing van de gebieden 191 en 197 geldt eveneens dat de naastgelegen reservaat-gebieden, die nog niet (geheel) gerealiseerd waren op de peildatum 31 december 2001, conform de Uitvoeringsregeling ammoniak en veehouderij, niet aangewezen kunnen worden als zeer kwetsbaar gebied. Bij het bepalen van afstanden worden reservaatgebieden niet betrokken, voor zover niet op de kaart EHS voor Wav te vinden.

Besluit

De gebieden 191 en 197 worden niet aangewezen als zeer kwetsbaar gebied. De gebieden 170, 175 en 219 worden aangewezen als zeer kwetsbaar gebied, conform de begrenzing zoals aangeven bij het besluit van 3 oktober 2008 (zie bijlage 1, kaart 10).

3.2.7 Gebieden 281 – 282 – 293 – 325

Huidige situatie Wav-kaart 2008

De gebieden 281 – 282 – 293 – 325 zijn allen kleiner dan 50 ha. Op basis van het Onderbouwingsdocument hebben de gebieden 281 – 282 – 293 – 325 de navolgende score:

Gebied	Ten minste 2 RL habitatsoorten	Gevoeligheid ammoniak	Grootte gebied	Aanwezige natuurwaarden	Ecologische samenhang	Gevolgen bestaande veehouderijen	Score
281	nee	--	--	--	--	--	voldoet niet aan wettelijke criteria
282	nee	--	--	--	--	--	voldoet niet aan wettelijke criteria

293	nee	--	--	--	--	--	voldoet niet aan wettelijke criteria
325	nee	--	--	--	--	--	voldoet niet aan wettelijke criteria

Ondanks de onvoldoende score zijn in het besluit van 3 oktober 2008 deze gebieden op advies van de reconstructiecommissie van Kempenland-west aangewezen als zeer kwetsbaar gebied.

Beroepsprocedure

Tijdens de beroepsprocedure is gesteld dat de betrokken gebieden ten onrechte zijn aangewezen ondanks een onvoldoende score op grond van de gehanteerde scoresystematiek. Door appellant is daarbij aangevoerd dat bij aanwijzing van kleine gebieden als zeer kwetsbaar gebied vooral bepalend dient te zijn of het een gebied betreft met zeer grote natuurwaarden. De Raad van State is hierin meegegaan en heeft geoordeeld dat artikel 2, lid 5, Wav zodanig gelezen dient te worden dat aanwijzing van een gebied, kleiner dan 50 ha, slechts plaatsvindt, indien het een gebied met zeer grote natuurwaarden betreft. Dit dient afzonderlijk beoordeeld te worden. Nu het gebied een onvoldoende score volgens de scoresystematiek heeft, is enkel een voorstel van een reconstructiecommissie onvoldoende.

Beoordeling gebieden ten behoeve van correctieve herziening Wav-kaart

Het staat reconstructiecommissies vrij om Gedeputeerde Staten van advies te dienen als het gaat om al dan niet aanwijzen van gebieden als zeer kwetsbaar. Voor gebieden kleiner dan 50 ha dient daarbij op grond van de Wet ammoniak en veehouderij bepalend te zijn of het een gebied betreft met een zeer grote natuurwaarden. Het gehanteerde criteria daarbij is dat er ten minste 2 Rode Lijst- / habitatsoorten in de gebieden voorkomen. Daaraan wordt niet voldaan ten aanzien van de gebieden 281 – 282 – 293 – 325.

De gebieden liggen in de directe nabijheid van enkele andere gebieden, die wel zijn aangewezen als zeer kwetsbaar gebied. De gebieden voldoen echter niet aan de gehanteerde afstandscriterium uit het Onderbouwingsdocument. Zo liggen de gebieden 281 en 282 (in de Ecologische Hoofdstructuur) op meer dan 20 m afstand van het aangewezen gebied 283, zodat deze gebieden daar niet één geheel mee vormen. Dit geldt eveneens voor gebied 325 en het aangewezen gebied 328, die op meer dan 20 m van elkaar liggen. Gebied 293 en 325 hebben eveneens een te grote onderlinge afstand (> 90 m) om als één gebied aangemerkt te kunnen worden.

Nu de gebieden 281, 282, 293 en 325 alle kleiner zijn dan 50 ha en er geen sprake is van een zeer grote natuurwaarden in deze gebieden, is er geen aanleiding om de gebieden aan te wijzen als zeer kwetsbaar gebied.

Besluit:

In tegenstelling tot het besluit d.d. 3 oktober 2008, worden de gebieden 281, 282, 293 en 325 niet aangewezen als zeer kwetsbaar gebied (zie bijlage 1, kaart 11).

3.2.8 Gebied 348

Huidige situatie Wav-kaart 2008

Het gebied 348 nabij Effen is bij het besluit van 3 oktober 2008 aangewezen als zeer kwetsbaar gebied op basis van de volgende score:

Gebied	Gevoeligheid ammoniak	Grootte gebied	Aanwezige natuurwaarden	Ecologische samenhang	Gevolgen bestaande veehouderijen	Score
348	2	2	0	0	0	4

Het gebied bestaat uit het landgoed Vloeiweiden. In het zuidoosten ervan zijn nabij Effen tevens enkele uitlopers van dit gebied aangewezen als zeer kwetsbaar gebied, waaronder een smalle strook met bomen langs de Turfvaart en stroken ten westen daarvan. Landschapselementen nabij het Vaartwegje zijn i.v.m. de toepassing van maatwerk, komen te vervallen.

Beroepsprocedure

Tijdens de beroepsprocedure is gesteld dat de uitlopers c.q. landschapselementen van gebied 348 in de nabijheid van de Turfvaart niet aangewezen hadden mogen worden als zeer kwetsbaar gebied. Daarbij wordt verwezen naar een advies van de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak (StAB), dat is uitgebracht m.b.t. een milieuvergunning van een nabijgelegen veehouderij aan Mastdreef te Breda (kenmerk StAB/37723/H, 10 september 2007). Mede op basis van dit StAB-advies concludeert de Raad van State dat de in geding zijnde bomenrijen en bosjes geen voor verzuring gevoelig gebied zijn.

Beoordeling gebied ten aanzien van correctieve herziening Wav-kaart

Gebied 348 dient op basis van een voldoende score aangewezen te worden als zeer kwetsbaar gebied. Voor de exacte begrenzing van het gebied dient beoordeeld te worden of er maatwerk kan worden toegepast. Maatwerk kan verricht worden als het een B-gebied betreft en als een veehouderijbedrijf door dat maatwerk buiten de 250 meterzone komt te liggen. Bij het besluit van 3 oktober 2008 is maatwerk toegepast voor de landschapselementen nabij het Vaartwegje / Turfvaart. Dit zijn ook de elementen, waarvan de StAB concludeert “De in dit gebied aanwezige bomenrijen en bosjes moeten aangemerkt worden als afzonderlijke landschapselementen en niet als uitlopers van bosgebieden.” en dus geen voor verzuringgevoelig gebied zijn. Door toepassing van maatwerk komen deze landschapselementen te vervallen en wordt tegemoet gekomen aan het StAB-advies.

Voor de landschapselementen, die in het verlengde van het Vaartwegje liggen, geldt dat –ook indien deze komen te vervallen– het betrokken bedrijf ruimschoots in de beschermingszone van 250 meter blijft liggen. Het bedrijf ligt immers in de onmiddellijke nabijheid van een A-gebied waarvoor geen maatwerk kan worden verricht. Verder betreft het hier geen bestaande veehouderij, maar een burgerwoning met mogelijke plannen voor een paardenhouderij. Voor deze plannen is nog geen concrete vergunningaanvraag ingediend, zodat hiervoor geen maatwerk toegepast.

Besluit:

Gebied 348 wordt op grond van een voldoende score aangewezen als zeer kwetsbaar gebied, met uitzondering van de landschapselementen ten westen van het Vaartwegje te Rijsbergen (zie bijlage 1, kaart 12).

3.2.9 Gebieden 607 – 608

Huidige situatie Wav-kaart 2008

Aan de gebieden 607 en 608 is op basis van het Onderbouwingsdocument de volgende score toegekend:

Gebied	Ten minste 2 RL habitatsoorten	Gevoeligheid ammoniak	Grootte gebied	Aanwezige natuurwaarden	Ecologische samenhang	Gevolgen bestaande veehouderijen	Score
607 (50-200 ha)	nvt	0	2	0	1	0	3
608 (< 50 ha)	nee	--	--	--	--	--	voldoet niet aan wettelijke criteria

In het besluit zijn beide gebieden niet aangewezen als zeer kwetsbaar gebied. Gebied 608 is niet aangewezen vanwege het niet voldoen aan wettelijk criteria. Gebied 607 is –ondanks een voldoende score om aangewezen te worden als een zeer kwetsbaar gebied– op verzoek van de reconstructiecommissie vervallen als zeer kwetsbaar gebied.

Beroepsprocedure

Tijdens de beroepsprocedure is gesteld dat de gebieden 607 en 608 voldoende dicht bij elkaar gelegen zijn om de twee gebieden als één gebied te beschouwen. In het verweerschrift is erkend dat deze gebieden vanwege hun ligging van ongeveer 30 meter van elkaar, tot één gebied gerekend hadden kunnen worden. De Raad van State concludeert daarom dat de gebieden ten onrechte als afzonderlijke gebieden zijn beoordeeld zodat het besluit om deze gebieden niet aan te wijzen onvoldoende wordt gedragen.

Beoordeling gebieden ten aanzien van correctieve herziening Wav-kaart

Volgens de afstandscriteria in het Onderbouwingsdocument, behorend bij het besluit van 3 oktober 2008, dienen de gebieden 607 en 608 als één gebied aangemerkt te worden. Voor het totale gebied geldt dan dat het een voldoende score heeft om aangewezen te worden als zeer kwetsbaar gebied.

Rond de gebieden liggen een groot aantal veehouderijen. Aangezien het beide B-gebieden zijn kan hiervoor maatwerk worden toegepast. Toepassing van maatwerk ten behoeve van de ca. 15 veehouderijbedrijven, die zijn gelegen in de 250 meterzone rond het gebied 607, zou er toe leiden dat enkel de kern van het gebied 607 aangewezen blijft als zeer kwetsbaar gebied. De kern van gebied 607 beslaat voor het grootste gedeelte een voormalig MOB-complex. De gemeente Mill en Sint Hubert hebben plannen om hier stedelijke uitbreiding te realiseren. Dit gebied zal derhalve op korte termijn zijn functie als EHS verliezen en hiervoor zal elders in de gemeente compensatie worden gezocht. Aanwijzing van dit gebied als zeer kwetsbaar is derhalve niet wenselijk. Dit geldt tevens voor gebied 608, waarvan na toepassing van maatwerk enkel de kern van het gebied over zou blijven en er geen meerwaarde wordt gezien van het aanwijzen als zeer kwetsbaar gebied

Besluit:

Evenals in het besluit van 3 oktober 2008 worden de gebied 607 en 608 niet aangewezen als zeer kwetsbaar gebied (zie bijlage 1, kaart 13).

3.2.10 Gebied 620

Huidige situatie Wav-kaart 2008

Aan het gebied 620 (de Langenboomse bossen) is bij besluit van 3 oktober 2008 de volgende score toegekend:

Gebied	Gevoeligheid ammoniak	Grootte gebied	Aanwezige natuurwaarden	Ecologische samenhang	Gevolgen bestaande veehouderijen	Score
620	2	2	0	1	0	5

Van het gebied maakt deel uit het voormalige MOB-complex Langenboom. Net binnen de beschermingszone van 250 m van het gebied valt een klein gedeelte van het bedrijf ‘de Elleboog’ te Langenboom. Toepassing van maatwerk was niet mogelijk aangezien het om een A-gebied gaat.

Beroepsprocedure

Tijdens beroepsprocedure is gesteld dat het principe dat geen maatwerk ten aanzien van A-gebieden wordt verricht, in het onderhavige geval te rigide is toegepast. In de noordwestelijke punt van het gebied ligt een gebouw(tje) dat deel uitmaakt van voormalige MOB-complex Langenboom. Door dit deel aan te merken als

A- gebied komt het betreffende bedrijf binnen de beschermingszone te liggen. De Raad van State oordeelde dat de feitelijke situatie in de beoordeling van een gebied betrokken moet worden. Immers de feitelijk aanwezige natuur rechtvaardigt in het onderhavige geval niet dat het gebied als een A-gebied wordt aangemerkt. Er kan niet volstaan worden met een enkele verwijzing naar de kaarten bij de natuurgebieds-plannen.

Beoordeling gebied ten aanzien van correctieve herziening Wav-kaart

Gebied 620 komt op grond van een voldoende score in aanmerking voor aanwijzing als zeer kwetsbaar gebied. In de noordwestelijke punt van het voormalig MOB-complex Langenboom, staat een gebouwtje. Op dat punt is er derhalve geen sprake van natuur zodat dit deel van het gebied 620 niet als A-gebied kan worden aangemerkt en dus als voor verzuring gevoelig gebied. Dat betekent dat het laten vervallen van het gebiedsdeel met daarop het gebouw, als te motiveren stap wordt gezien.

Besluit

Gebied 620 wordt aangewezen als zeer kwetsbaar gebied. In tegenstelling tot het besluit van 3 oktober 2008 maakt het noordwestelijke puntje van het MOB-complex Langenboom, daar geen deel van uit.

4. Inspraak

Op het ontwerp-besluit is één zienswijze ingekomen van de Brabantse Milieufederatie. De Milieufederatie gaat in haar zienswijze in op diverse gebieden. In dit hoofdstuk wordt per gebied de zienswijze samengevat en voorzien van een reactie.

Gebied Everland (zie § 3.2.1)

Inspraakreactie: Het gebied is ten onrechte niet aangewezen. Het gehele gebied is bestaand natuurgebied en gerealiseerd voor 1988. Het is in eigendom van een terreinbeherende instantie.

Reactie GS

In het natuurgebiedsplan 2008 (zie bijlage 2, kaart 1) zijn de gebiedsaanduidingen weergegeven voor het gebied Everland. Hieruit blijkt dat het gebied ten noorden van de Nispenseweg is aangewezen als natuurontwikkelings- of reservaatgebied. Het gebied ten zuiden van de Nispenseweg is aangewezen als beheersgebied.

Het gebied 'Everland', is weliswaar EHS, maar om voor aanwijzing in aanmerking te komen dient er ook sprake te zijn van 'voor verzuring gevoelige gebieden'. Voor de definiëring van wat onder 'voor verzuring gevoelige gebieden' gaat de Wet ammoniak en veehouderij uit van die gebieden die "onmiddellijk voorafgaand aan het vervallen van de Interim-wet ammoniak en veehouderij als voor verzuring gevoelig (..) waren aangemerkt (=31 december 2001). De Interimwet verwijst voor nadere definiëring van het begrip naar de Uitvoeringsregeling ammoniak en veehouderij (UAV). Eén van de criteria is opgenomen in artikel 3 UAV, nl dat "...niet als voor verzuring gevoelig gebied aangemerkt bossen, natuurterreinen en landschapselementen, waarvan de aanleg of begrenzing heeft plaatsgevonden na 1 mei 1988 ...". Voor de situatie tussen 1 mei 1998 en het vervallen van de Interimwet per 2002 is in het Onderbouwingsdocument bepaald dat indien een gebied wel is begrensd voor 1 mei 1988, maar niet is gerealiseerd voor 31 december 2001, dan is het niet voor verzuring gevoelig.

De provincie Noord-Brabant heeft voor de Wet ammoniak en veehouderij in 2002 de werkkaarten Wav opgesteld. Gebieden in Noord-Brabant zijn toen geclassificeerd aan de hand van de criteria uit de UAV. Voor dit project was naast een projectgroep ook een klankbordgroep ingesteld, waarin o.a. de BMF was vertegenwoordigd. De concept-werkkaarten zijn vervolgens ter correctie voorgelegd aan de gemeenten. Deze werkkaarten vormen de basis voor verdere besluitvorming ten aanzien van de aanwijzing van de zeer kwetsbare gebieden.

In de zienswijze wordt de stelling dat het gebied al in 1988 "bestaand natuurgebied" was, niet nader onderbouwd. Uit onze informatie van de werkkaart voor de Wav uit 2002 blijkt daarentegen dat de percelen ten noorden van de Nispenseweg zijn –met uitzondering van het bosje in het hart– aangeduid als "NW". De classificatie "NW" (nieuw) is gebruikt voor gebieden waarvan de aanleg of begrenzing heeft plaatsgevonden na 1 mei 1988 (zie bijlage 4). Ook in de CBS Bodemstatistieken van 2000 zijn de percelen nog geclassificeerd als 'overig agrarisch gebied'. Het deel ten noorden van de Nispenseweg voldoet daarmee niet aan de wettelijke criteria om voor aanwijzing als zeer kwetsbaar gebied in aanmerking te komen.

Voor het beheersgebied ten zuiden van de Nispenseweg geldt dat deze landbouwgronden agrarisch blijven; waarbij het agrarisch natuurbeheer op vrijwillige basis wordt uitgevoerd. In het kader van de agrarische bedrijfsvoering kan daardoor (binnen de gestelde normen) nog bemesting van de gronden plaatsvinden. Ten opzichte hiervan is de beïnvloeding met ammoniak vanuit de lucht marginaal. De beheersgebieden zijn daarom naar hun aard niet relevant voor de Wav.

Planwijziging

Nee.

Gebied Langstraat (zie § 3.2.1)

Inspraakreactie: Alle tot de EHS behorende delen van het gehele Natura 2000-gebied De Langstraat, die tevens voor verzuring gevoelig zijn, dienen aangewezen te worden. Dit geldt tevens voor natuurdoeltypen, die voor verzuring gevoelig zijn, ook indien ze niet op voor verzuring gevoelige gronden zijn gelegen.

Reactie GS:

Voor aanwijzing als zeer kwetsbaar gebied Wav is de aanwijzing als Natura 2000-gebied niet uitsluitend bepalend. Artikel 2, lid 3, Wav verplicht de provincie tot aanwijzing van alle –in de EHS gelegen– voor verzuring gevoelige gebieden binnen een beschermd gebied. Voorwaarde is dus dat, zoals aangegeven in het Onderbouwingsdocument, eerst bepaald moet worden of er sprake is van een voor verzuring gevoelig gebied. Ook de inspraakreactie verwijst hierna.

Het Natura 2000 gebied ‘de Langstraat’ bestaat vnl. uit natuurdoeltype vochtig schraalland, bloemrijk grasland en elzenbroekbos. De UAV (artikel 2, lid 2) geeft alleen aan dat de natuurterreinen "schraalland" ook als voor verzuring gevoelig gebied aangemerkt worden, indien zij niet zijn gelegen op voor verzuring gevoelige grond. Vervolgens bepaalt artikel 3 UAV dat deze gebieden niet als voor verzuring gevoelig worden aangemerkt indien aanleg of begrenzing heeft plaatsgevonden na 1 mei 1988.

Op de werkkaarten Wav uit 2002 (zie hiervoor de nadere toelichting bij het gebied Everland) is de status van ieder perceel vastgesteld. De classificatie van percelen op de werkkaarten vormt het uitgangspunt bij aanwijzing van de zeer kwetsbare gebieden. De percelen, die op deze kaart een classificatie hebben welke niet voldoet niet aan de wettelijke criteria uit de UAV (bv. “NW: nieuwe natuur”, “BNVZ: niet vvg op basis bodemtype”) zijn derhalve niet als ‘voor verzuring gevoelig’ aan te merken. Voor de classificatie van de percelen in het gebied ‘de Langstraat’, zie bijlage 5. De aan de besluitvorming ten grondslag liggende werkkaarten zijn digitaal beschikbaar en in te zien op het provinciehuis.

Hoewel het dus in de meeste gevallen voor verzuring gevoelige natuurdoeltypen betreft, voldoen delen van het N2000-gebied niet aan de wettelijke criteria voor aanwijzing als zeer kwetsbaar gebied. Wij hebben uitsluitend die delen van het Natura 2000 gebied aangewezen, die als voor verzuring gevoelig aangemerkt worden op grond van de gestelde criteria in de Wav.

Planwijziging:

Nee.

Gebied Vlijmensch Ven, Moerputten en Bossche Broek (zie § 3.2.1)

Inspraakreactie: Alle tot de EHS behorende delen van het gehele Natura 2000-gebied Vlijmensch Ven, Moerputten en Bossche Broek, die tevens voor verzuring gevoelig zijn, dienen aangewezen te worden. Dit geldt tevens voor natuurdoeltypen, die voor verzuring gevoelig zijn, ook indien ze niet op voor verzuring gevoelige gronden zijn gelegen.

De redenering dat delen van het gebied, die nog niet zijn gerealiseerd vanwege de aanwezigheid van melkveehouderijen, niet hoeven te worden aangewezen, wordt niet gedeeld.

Reactie GS:

Zie onze reactie op het Natura 2000-gebied de Langstraat.

Ook voor het gebied Vlijmensch Ven, Moerputten en Bossche Broek geldt dat slechts die delen van het Natura 2000-gebied zijn aangewezen als zeer kwetsbaar gebied, die voldoen aan de wettelijk criteria voor verzuring gevoelig gebied, uitgaande van de inventarisaties t.b.v. werkkaarten Wav 2002.

In de motivering voor het gebied Vlijmensch Ven is verwezen naar de aanwezigheid van melkveehouderijen omdat als gevolg van deze bedrijven dit gebiedsdeel nog niet is gerealiseerd. Op grond van de Uav worden dan deze delen niet aangemerkt als ‘voor verzuring gevoelig’ en voldoen ze derhalve niet aan de wettelijke criteria voor aanwijzing als zeer kwetsbaar gebied.

Planwijziging:

Nee.

Gebied 106 Dommeldal bij knooppunt de Hogt (zie § 3.2.5)

Inspraakreactie: Gelet op de afstandscriteria vormt dit gebied één geheel met het Dommeldal. Met de reconstructie van het Knooppunt ‘de Hogt’ is het talud inmiddels afgegraven, waardoor de samenhang met het Dommeldal is vergroot. Doordat is uitgegaan van onjuiste feiten is de beoordelingstabel verkeerd ingevuld. Volgens inspreker heeft het gebied een score van 7 en dient derhalve aangewezen te worden.

Reactie GS:

Gebied 106 is een groot gebied dat is aangewezen als zeer kwetsbaar gebied met daarin centraal het riviertje de Dommel. De Dommel verbindt binnen de gegeven afstandscriteria de kleinere gebiedjes gelegen tegen de A2 aan. Ter hoogte van het knooppunt de Hogt scheidde de A2 een bosgebiedje van de Dommel. In 2010 is het knooppunt ‘de Hogt’ –zoals inspreker stelt– ingrijpend gewijzigd, waarbij het talud van de A2 is afgegraven en de A2 in noordelijke richting is opgeschoven. Tussen de Dommel en het bosgebiedje bevinden zich nu geen fysieke obstakels meer, zodat er geen belemmering meer is om het bosgebiedje conform de vastgestelde afstandscriteria bij het Dommeldal te betrekken. Het bosgebiedje wordt dan ook bij gebied 106 betrokken, dat een voldoende score heeft om te worden aangewezen als zeer kwetsbaar gebied. Het bosgebied behoeft daardoor niet zelfstandig beoordeeld te worden volgens de scoringssystematiek.

Planwijziging:

Het bosgebied nabij het verkeersknooppunt ‘de Hogt’ alsnog aanmerken als zeer kwetsbaar gebied (onderdeel gebied 106), zoals ook opgenomen in het besluit van PS d.d. 3 oktober 2008.

Gebied 170, 175, 219, 191, 197 de Gooren, de Krochten e.o. (zie § 3.2.6)

Inspraakreactie: Op grond van de Wet ammoniak en veehouderij moet beoordeeld worden of de gebieden liggen op voor verzuringgevoelige gronden, zodat voor delen van de gebieden 170, 175 en 219 die niet zijn aangewezen, geen aansluiting gezocht kan worden bij het natuurdoeltype dat niet voor verzuring gevoelig is. Voor de gebieden 191 en 197 dient het aspect voor verzuring gevoeligheid nog worden toegevoegd, waardoor gebied 191 alsnog voldoende scoort.

Reactie GS:

Artikel 2 Uav geeft aan dat als ‘voor verzuringgevoelig gebied’ worden aangemerkt bossen, natuurterreinen en landschapselementen, die zijn gelegen op voor verzuring gevoelige grond. Daarnaast worden een aantal natuurdoeltypen, zoals schraallanden, als verzuring gevoelig aangemerkt ook als ze niet zijn gelegen op voor verzuring gevoelige gronden. Binnen de criteria van de Wav heeft de provincie bij de aanwijzing van de zeer kwetsbare gebieden een zekere mate van beleidsvrijheid. In het Onderbouwingsdocument hebben wij dit nader ingevuld. Bij de hanteren scoringssystematiek is vastgelegd dat de gevoeligheid voor ammoniak

bepaald wordt aan de hand van het natuurdoeltype. Vandaar dat in onze onderbouwing (mede) wordt verwezen naar het natuurdoeltype.

In de uitspraak van de Raad van State d.d. 3 maart 2010 is aangegeven dat de kaarten bij het besluit van 10 januari 2006 slechts indicatief de mogelijk, kwetsbare gebieden aangeven, zodat de juistheid van deze kaarten in de procedure tot aanwijzing van de zeer kwetsbare gebieden ter discussie kon worden gesteld. Op dat moment konden wij niet voor ieder afzonderlijk gebied aangeven of het voldeed aan de criteria van de Wav, hetgeen voor de Raad van State aanleiding was om onze besluitvorming omtrent deze gebieden te vernietigen.

De kaarten bij het besluit van 10 januari 2006 zijn gebaseerd om de werkkaarten Wav 2002. Op basis van deze kaarten zijn de delen van de gebieden 170, 175 en 219, die op deze kaart een classificatie hebben welke niet voldoet niet aan de wettelijke criteria uit de UAV (bv. “NW: nieuwe natuur”, “BNVZ: niet vvg op basis bodemtype”) niet aangewezen als zeer kwetsbaar gebied.

De gebieden 191 en 197 zijn beide kleiner dan 50 ha, zodat eerst beoordeeld moet worden of er sprake is van grote natuurwaarden (≥ 2 RL-soorten) in deze gebieden. Alleen gebied 191 voldoet aan deze voorwaarden. Dit gebied dient vervolgens op basis van de gehanteerde scoringssystematiek beoordeeld te worden. In het Onderbouwingsdocument is aangegeven dat de gevoeligheid voor ammoniak wordt uitgedrukt door toekenning van een score van 0 voor B-gebieden en 2 voor A-gebieden. Gebied 191 bestaat zowel uit A- als B-gebieden. In zo'n geval wordt een gebied als A-gebied ingedeeld indien het gebied uit meer dan 75% A-natuur bestaat. In de overige gevallen wordt het gebied in de categorie B-natuur ingedeeld. Gebied 191 wordt op basis van deze regel als B-gebied beoordeeld. De totale score van het gebied blijft daardoor op 2, hetgeen onvoldoende is om aangewezen te worden als zeer kwetsbaar gebied.

Planwijziging:

Nee.

Gebied 348 uitloper Vloeiweide (zie § 3.2.8)

Inspraakreactie: Landschapselementen op voor verzuringgevoelige gronden kunnen worden aangewezen als zeer kwetsbaar gebied. De houtsingel, dient derhalve als uitloper van gebied 348 aangewezen te worden.

Reactie GS: Wij zijn het met inspreker eens dat ook landschapselementen kunnen worden aangewezen als zeer kwetsbaar gebied. Inspreker verwijst naar de landschapselementen gelegen langs het noordelijk deel van het Vaartwegje. Deze landschapselementen zijn geclassificeerd als B-gebieden, waarop maatwerkwerk kan worden verricht. Het Onderbouwingsdocument stelt dat t.b.v. de exacte begrenzing van een gebied maatwerk kan worden verricht indien het een B-gebied betreft en als een veehouderijbedrijf door toepassing van maatwerk buiten de 250 meterzone komt te liggen. Daarvan is hier sprake.

Bovendien heeft in een eerdere beroepsprocedure de StAB deze elementen geclassificeerd als zelfstandige bomen rijen en geen onderdeel uitmakend van het landgoed Vloeiweide. Wij zijn dan ook van mening dat de houtsingel terecht geen onderdeel is van het zeer kwetsbare gebied 348.

Voor de volledigheid merken wij op dat de landschapselementen langs de Turfvaart en stroken ten westen daarvan, wel gehandhaafd zijn.

Planwijziging:

Nee.

Gebied 607 en 608 (zie § 3.2.9)

Inspraakreactie: De gebieden, die op 30 meter van elkaar liggen, zijn ten onrechte opgeknipt. Zij zijn feitelijk één bosgebied met dezelfde natuurdoeltypen. Het is onwaarschijnlijk dat er in het gebied stedelijk uitbreiding gerealiseerd zal worden, aangezien de EHS niet aangetast mag worden door verstedelijking.

Reactie GS: Zoals wij in onze beoordeling voor de correctieve herziening al hebben erkend kunnen de gebieden 607 en 608 als één gebied worden aangemerkt. Het totale gebied heeft een voldoende score om aangewezen te worden als zeer kwetsbaar gebied.

Er wordt echter al geruime tijd gesproken over de stedelijke ontwikkeling van het MOB-complex. In de Verordening ruimte fase I is het noordelijk deel van het MOB-complex dan ook aangewezen als zoekgebied stedelijke ontwikkeling. Voor het gebied zijn inmiddels concrete ontwikkelingen bekend. Aanwijzing als zeer kwetsbaar gebied heeft daarom weinig betekenis indien dit op korte termijn weer gecorrigeerd wordt.

Daarnaast kan op grond van de spelregels uit het Onderbouwendocument maatwerk aan de randen worden verricht ten behoeve van bedrijven in verwevings- of landbouwonwikkelingsgebieden. Door toepassing van maatwerk kan worden voorkomen dat individuele veehouderijen onevenredig beperkt worden in hun uitbreidings-mogelijkheden. Er dient dan aan twee van de volgende voorwaarden voldaan wordt: het betreft een B-gebied, het gaat om een deelgebied met weinig ecologische samenhang of om een gebied met weinig natuurwaarden of om een gebied waar andere functies de natuurwaarden kunnen aantasten (bijv. recreatie of bebouwing). In het onderhavige geval is er sprake van een B-gebied en betreft het een gebied met weinig natuurwaarden (zie scoringstabel). Als maatwerk wordt toegepast wordt de totale grootte van de gebieden 607 en 608 (ca. 60 ha) fors teruggebracht. Het gebied wordt dan kleiner dan 50 ha. Verder komen er geen Rode Lijst-soorten voor zodat het gebied geen grote natuurwaarden heeft. Ook om deze redenen is het niet gewenst om de gebieden aan te wijzen.

Planwijziging:

Nee.

Overige N2000-gebieden

Inspraakreactie: Alle tot de EHS behorende delen van het gehele Natura 2000-gebieden, die tevens voor verzuring gevoelig zijn, dienen aangewezen te worden. Dit geldt tevens voor natuurdoeltypen, die voor verzuring gevoelig zijn, ook indien ze niet op voor verzuring gevoelige gronden zijn gelegen. De BMF heeft een overzicht bijgevoegd van (delen van) de Natura 200-gebieden die nog ontbreken.

Reactie GS:

Algemeen geldt dat binnen een beschermd gebied provincies verplicht zijn tot aanwijzing van de –in de EHS gelegen– voor verzuring gevoelige gebieden (artikel 2, lid 3 Wav). Zoals opgenomen in onze reactie bij de gebieden Everland en Langstraat is daarbij op grond van artikel 2 Wav en 3 Uav bepalend wat onder ‘voor verzuring gevoelige gebieden’ wordt verstaan.

In de besluitvorming voor de aanwijzing van de zeer kwetsbare gebieden is gebruikt gemaakt van de werkkaarten Wav 2002. Op dat moment zijn alle percelen geclassificeerd ten behoeve van de Wav. De percelen die niet voldoen aan de criteria van de Wav hebben wij niet aangewezen als zeer kwetsbaar gebied. Het kan daarbij bv gaan om gebieden, die een niet ‘voor verzuring gevoelig’ bodemtype hebben of uit ‘nieuwe natuur’ bestaan. Voor de Natura 2000 geldt dat de delen, die voldoen aan de criteria van de Wav, zijn aangewezen.

Uit de werkkaarten 2002 blijkt o.a. dat

* de Biesbosch niet is aangewezen omdat het een niet voor verzuring gevoelig bodemtype betreft;

- * de landbouwenclaves in de Deurnsche Peel en Mariapeel niet zijn aangewezen omdat zij niet voldoen aan het begrip ‘voor verzuring gevoelig’ aangezien zij niet gerealiseerd zijn voor 31 december 2001. Het gaat hierbij om zgn ‘nieuwe natuur’, waarop de wav niet van toepassing is;
- * het Ulvenhoutsche Bosch aangewezen is als zeer kwetsbaar gebied. Delen zijn geclassificeerd als A- of als B-gebied afhankelijk van het natuurdoeltype. B-gebieden betreffen o.a. percelen met natuurdoeltype ‘multifunctioneel bos’ of ‘elzenbroekbos’ (zie voorbeeld in bijlage 6). In het Onderbouwingsdocument, bijlage A, is de kwetsbaarheid van deze natuurdoeltypen aangemerkt als B-gebied;
- * in de Loonse en Drunense duinen, de percelen Margriet niet zijn aangewezen omdat het ‘nieuwe natuur’ betreft.

De werkkaarten zijn digitaal beschikbaar en (met behulp van ArcGis) te bekijken op het provinciehuis.

Planwijziging:

Nee.

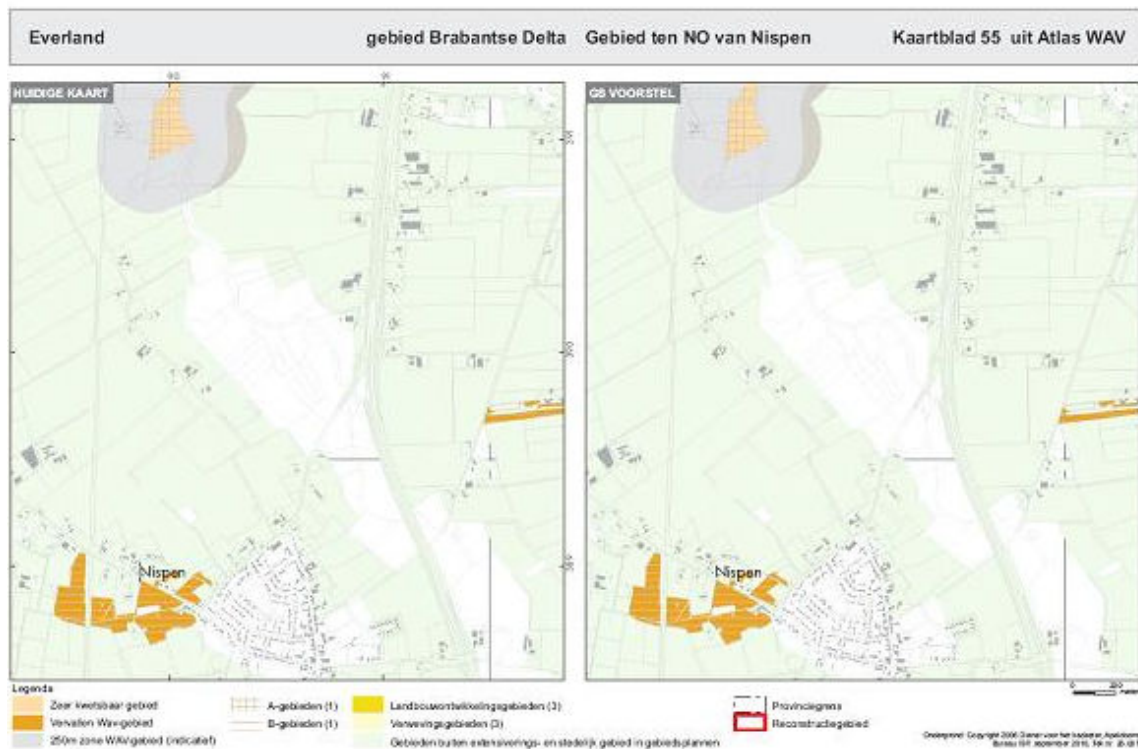
5. Herziene onderbouwingstabel

De herziene beoordeling van de gebieden is, na verwerking van de inspraakreactie, samengevat weergegeven in tabel 1. De verschillen met het besluit van Provinciale Staten d.d. 3 oktober 2008 zijn daarbij **vet** weergegeven.

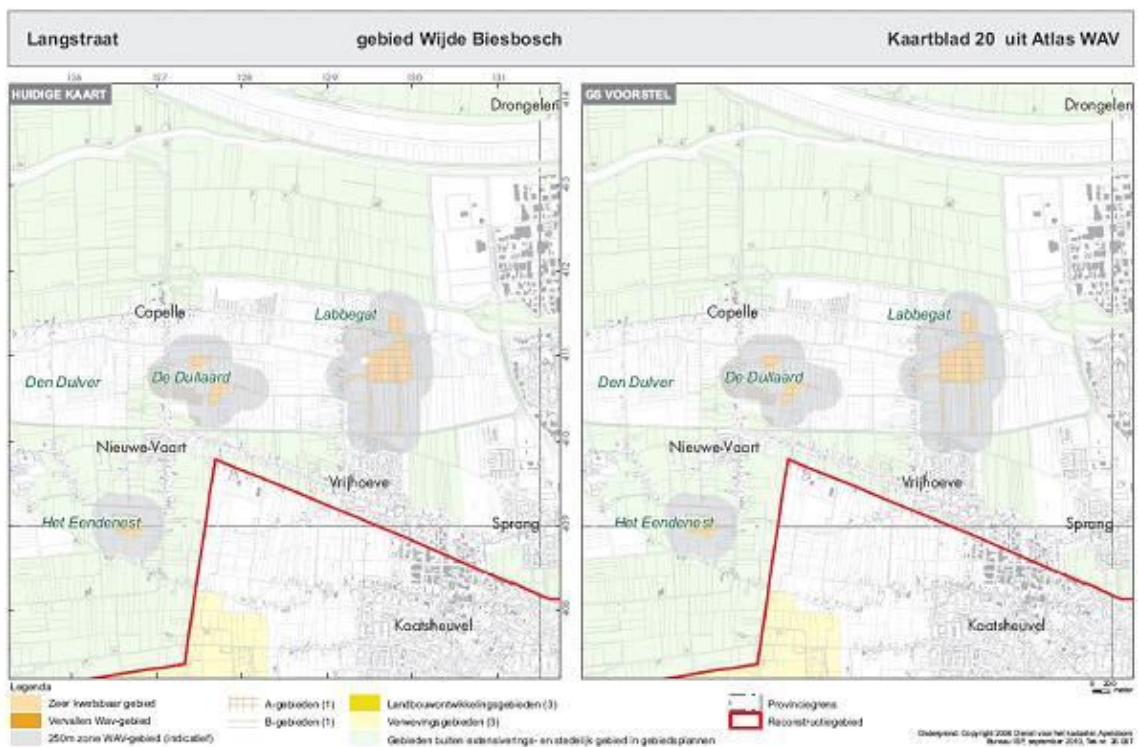
Gebied	gebiedsomvang	Ten minste 2 RL habitatsorten	Gevoeligheid ammoniak	Grootte gebied	Aanwezige natuurwaarden	Ecologische samenhang	Gevolgen bestaande veehouderijen	Score	Conclusie :
12 :	< 50 ha	nvt	0	2	1	1	0	Nb-wetgebied 91%	Aanwijzen m.u.v. een smalle bosstrook (B-gebied), direct ten westen van de Paaldijk in Leende
18 :	50 – 200 ha	nvt	0	0	2	1	0	3	Aanwijzen m.u.v. het gedeelte langs de de Schepersweijer / Postelsedijk te Reusel
55 :	50 – 200 ha	nvt	0	2	0	1	0	3	Aanwijzen met toepassing maatwerk in het noorden
106 :	> 500 ha	nvt	0	2	2	1	0	5	Aanwijzen
170 :	< 50 ha	ja	2	0	1	1	0	4	Aanwijzen
175 :	< 50 ha	Ja	0	0	1	1	0	2	Aanwijzen op advies van de reconstructiecommissie de Baronie
191 :	< 50 ha	Ja	0	0	1	1	0	2	Niet aanwijzen
197 :	< 50 ha	nee	--	--	--	--	--	--	Gebied voldoet niet aan wettelijke criteria
219 :	50-200 ha	Nvt	2	0	2	1	0	5	Aanwijzen
281 :	< 50 ha	nee	--	--	--	--	--	--	Gebied voldoet niet aan wettelijke criteria
282 :	< 50 ha	nee	--	--	--	--	--	--	Gebied voldoet niet aan wettelijke criteria
293 :	< 50 ha	nee	--	--	--	--	--	--	Gebied voldoet niet aan wettelijke criteria
325 :	< 50 ha	nee	--	--	--	--	--	--	Gebied voldoet niet aan wettelijke criteria
348 :	50-200 ha	Nvt	2	2	0	0	0	4	Aanwijzen
607 & 608	50-200 ha	Nvt	0	2	0	1	0	3	Niet Aanwijzen
620 :	50-200 ha	Nvt	2	2	0	1	0	5	Aanwijzen m.u.v. het deel waarop het gebouwte van het MOB-complex Langenboom staat
Everland									Gebied voldoet niet aan wettelijke criteria
Langstraat									Gebied voldoet niet aan wettelijke criteria
Vlijmens Ven									Gebied voldoet niet aan wettelijke criteria
Moerputten									Gebied voldoet niet aan wettelijke criteria
Bossche									
Broek									

Bijlage 1: Situatie gebieden in besluit d.d. 03-10-2008 en in voorstel correctieve herziening

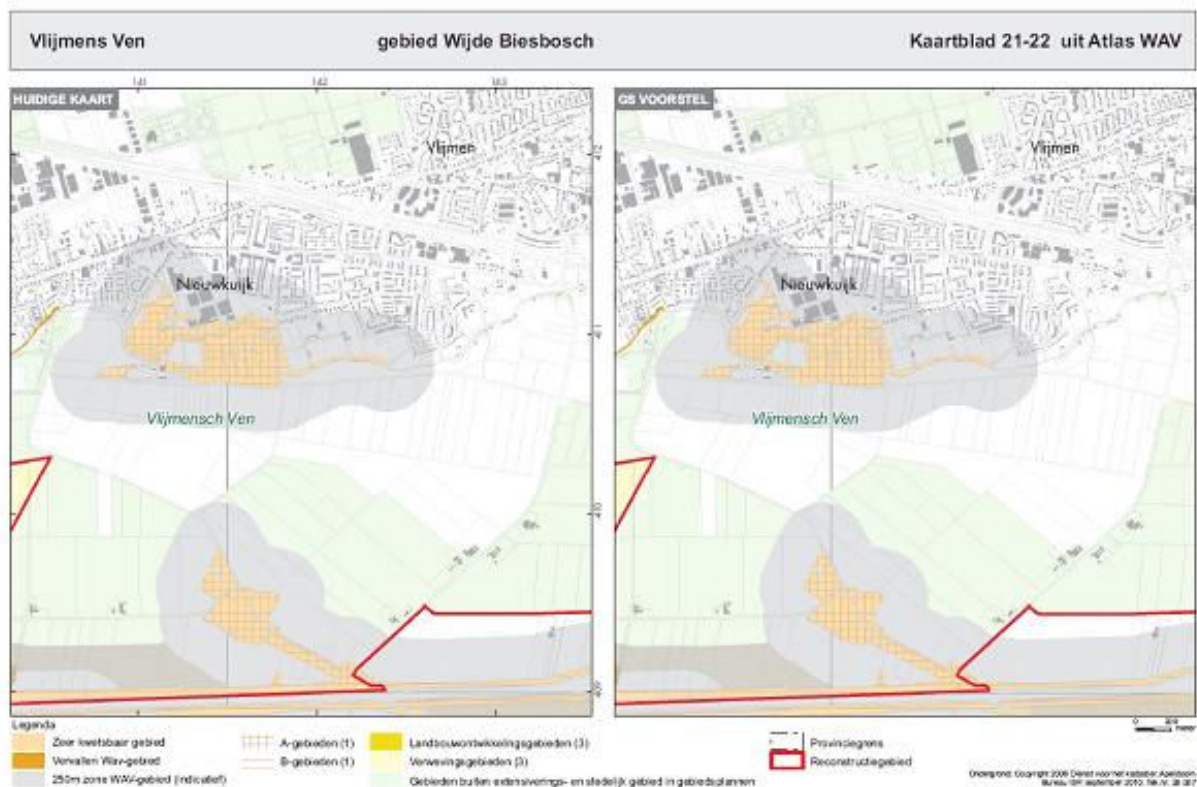
Kaart 1: gebied Everland

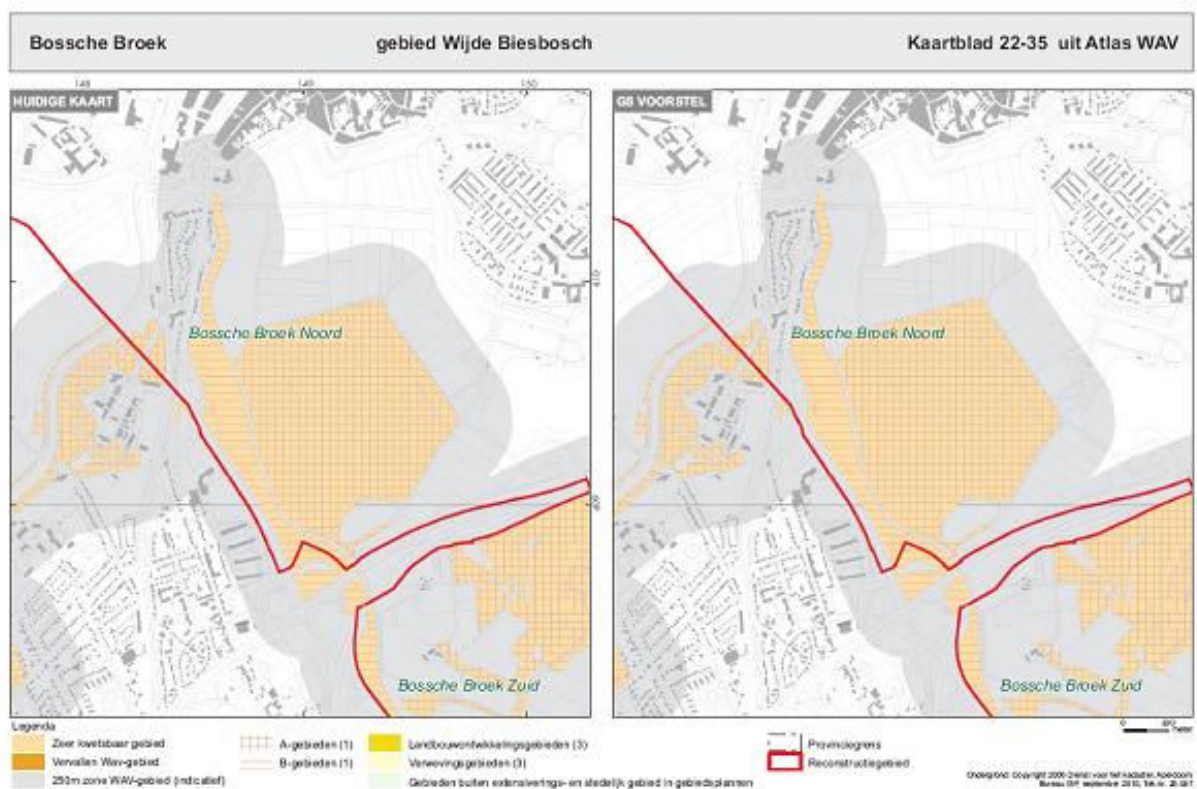
Kaart 2: gebied Langstraat

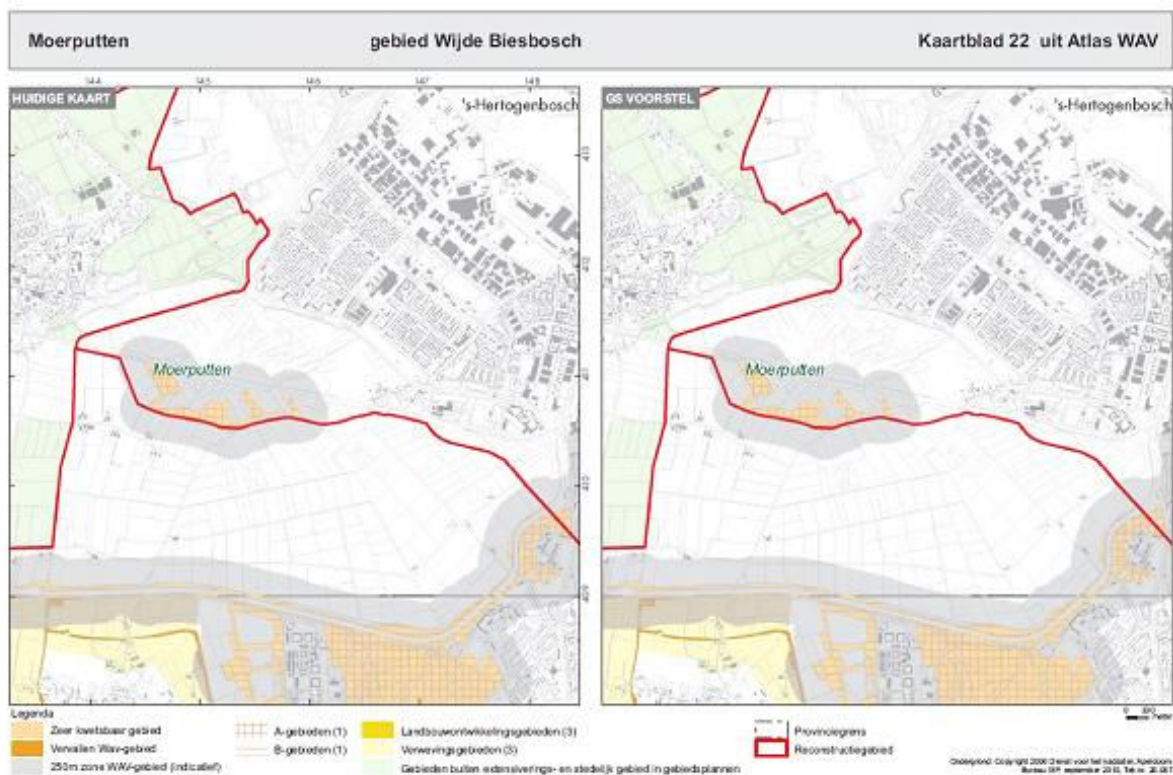
Kaart 3: gebied Vlijmens Ven

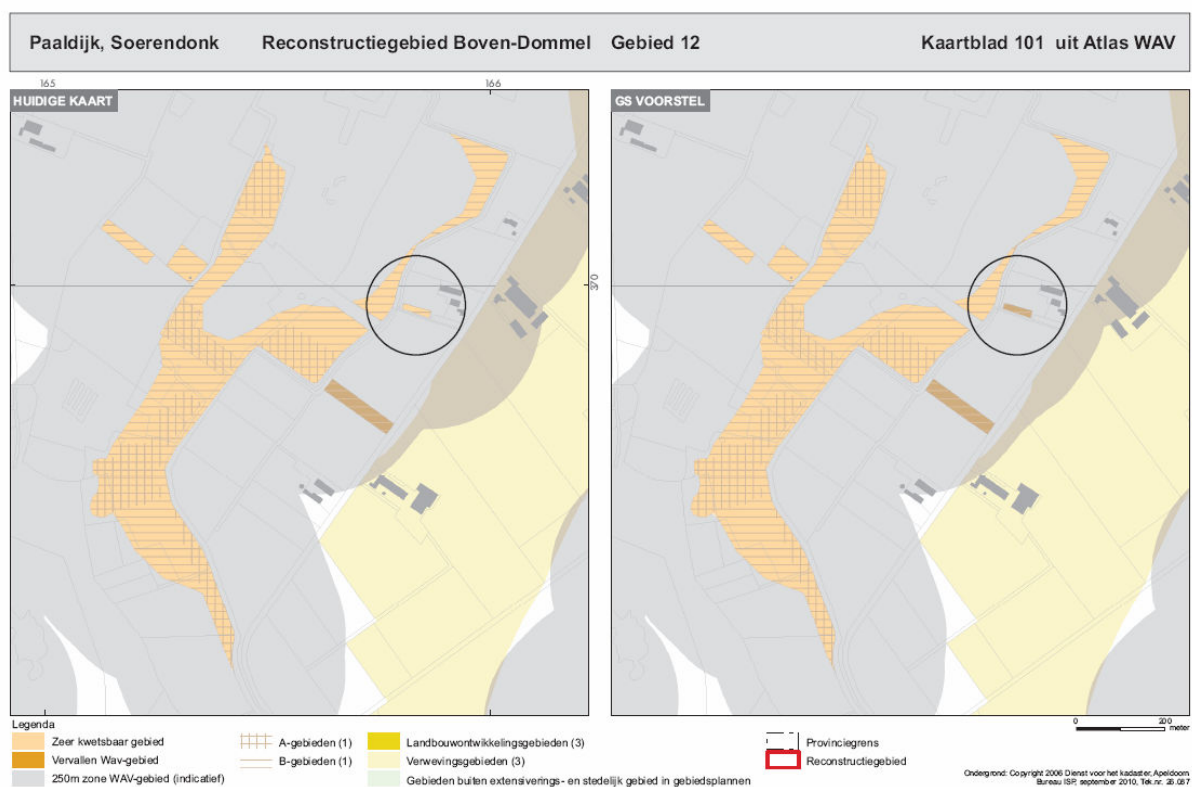
Kaart 4: gebied Bossche Broek

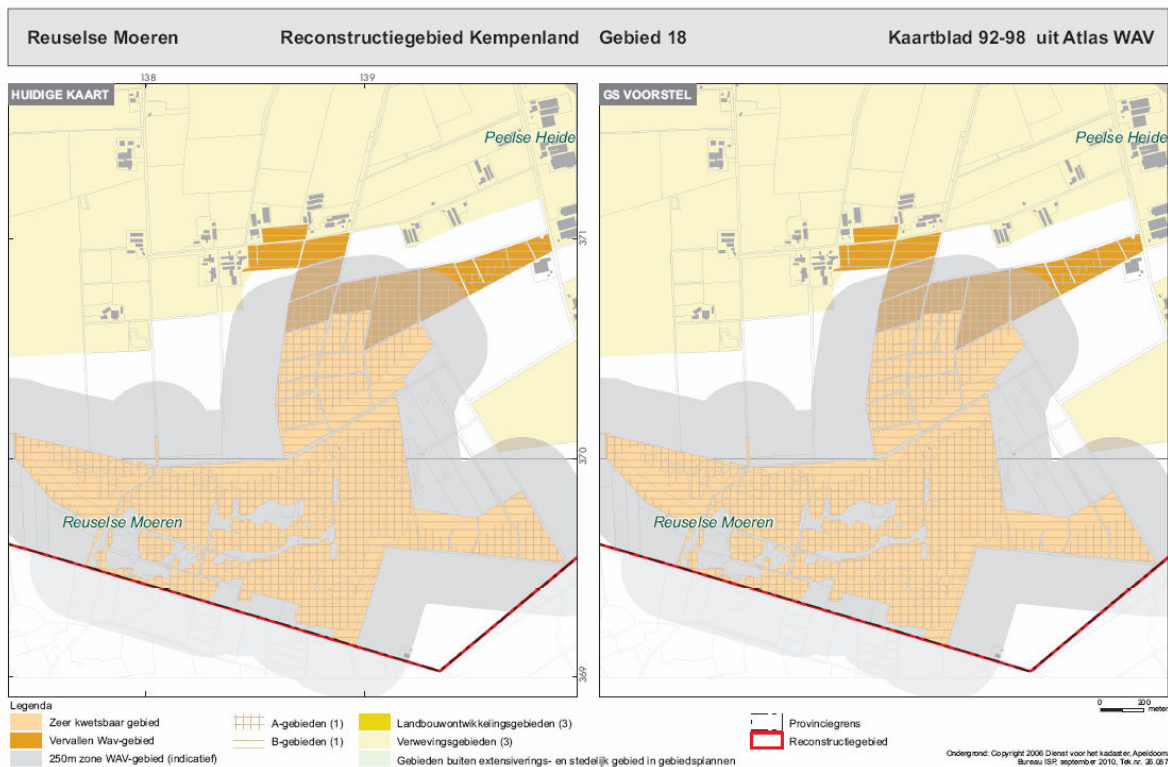
Kaart 5: gebied Moerputten

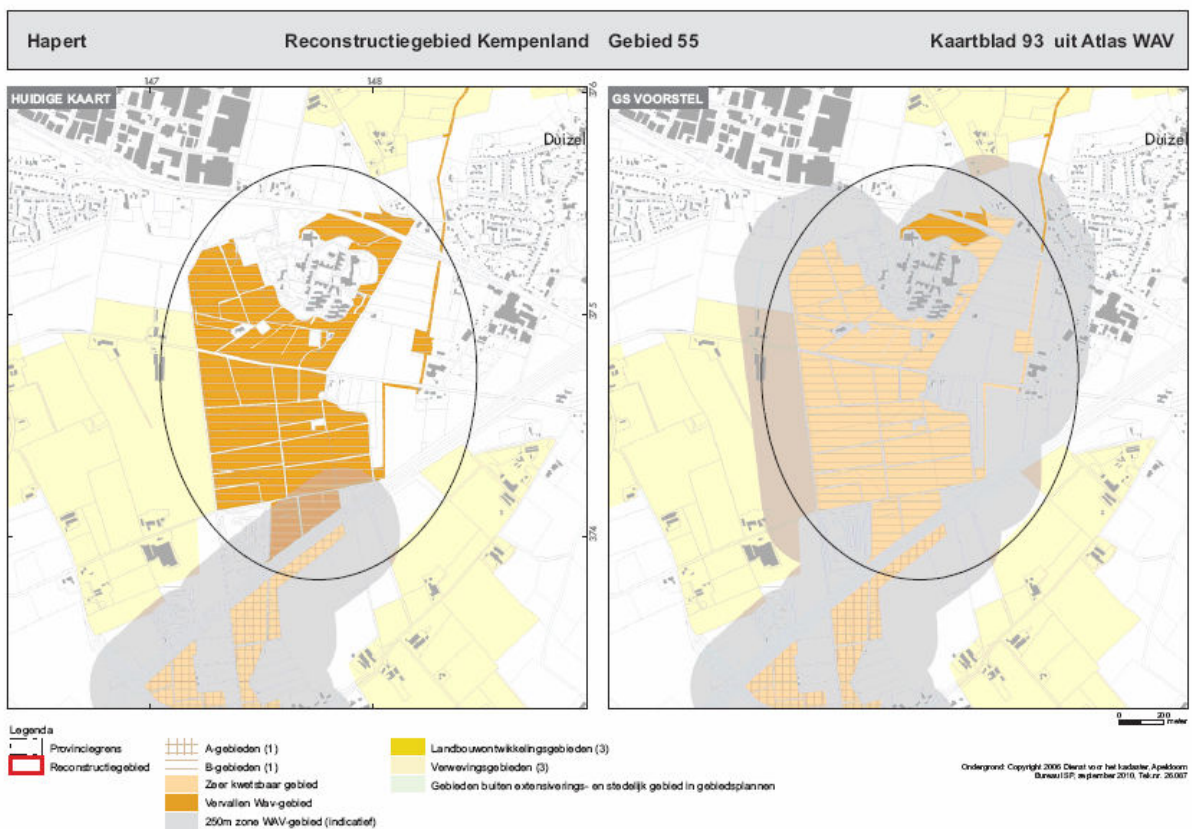
Kaart 6: Gebied 12

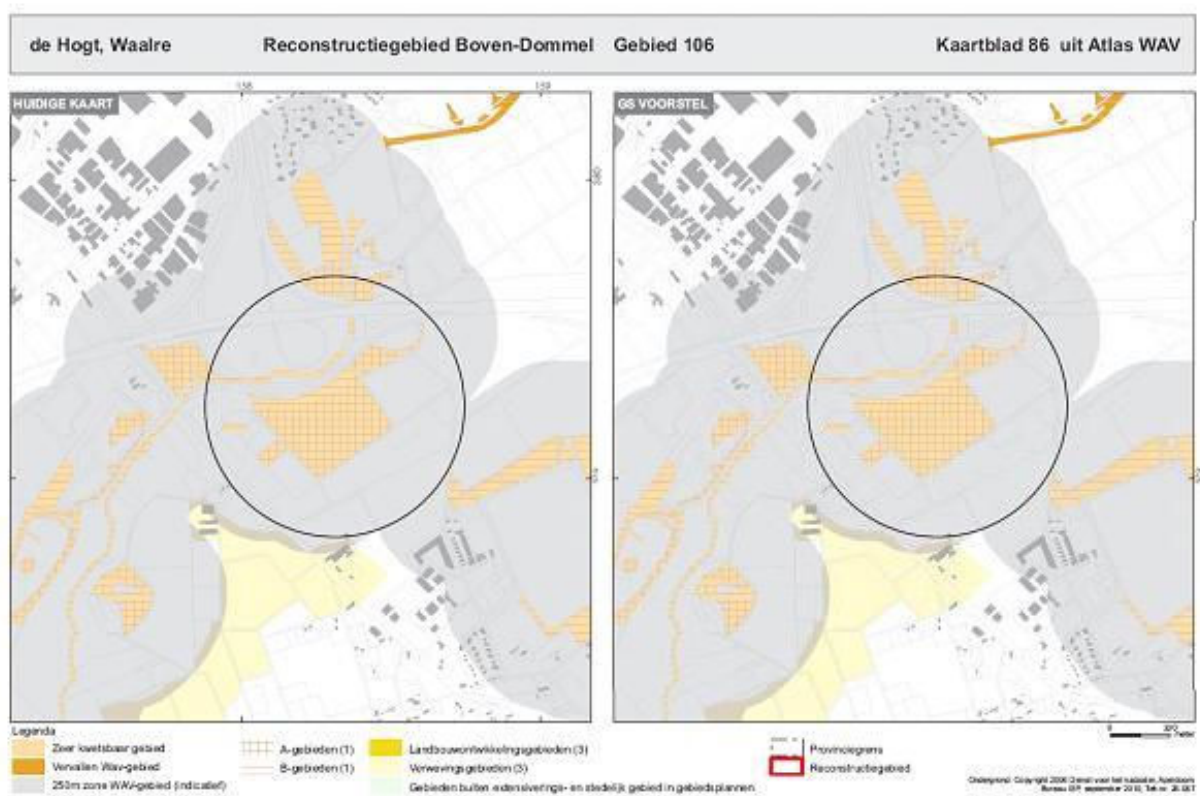
Kaart 7: Gebied 18

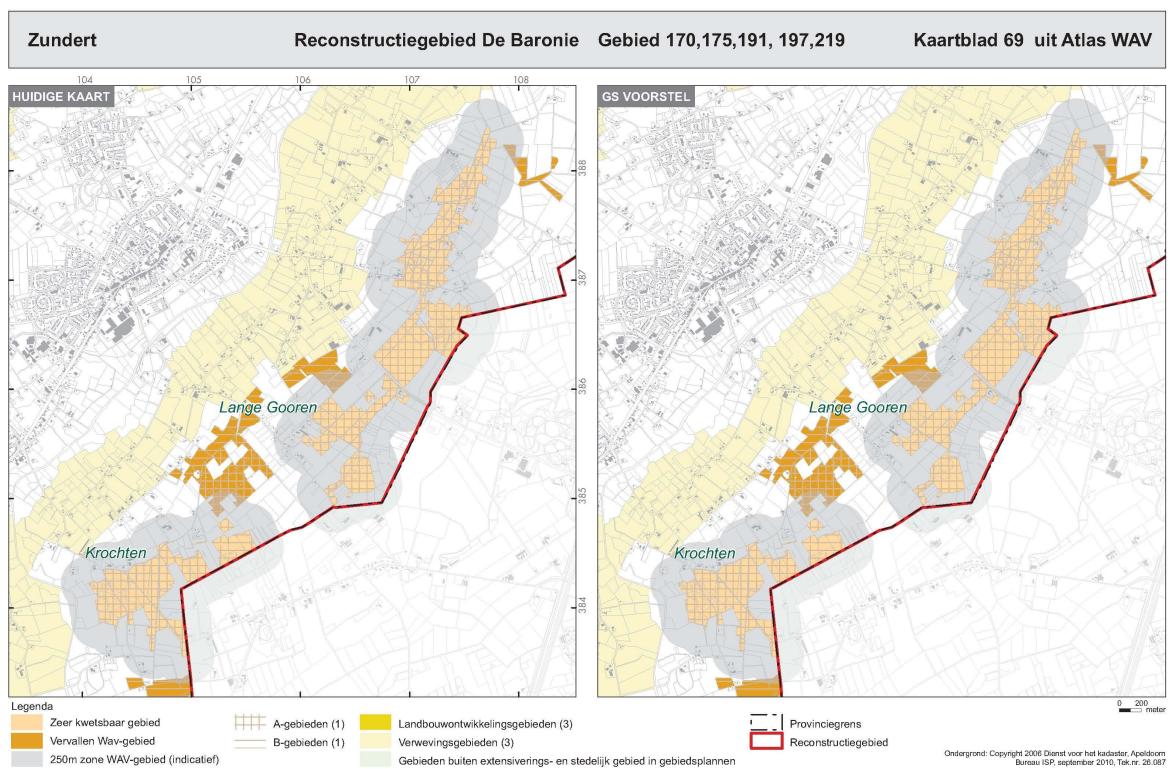
Kaart 8: Gebied 55

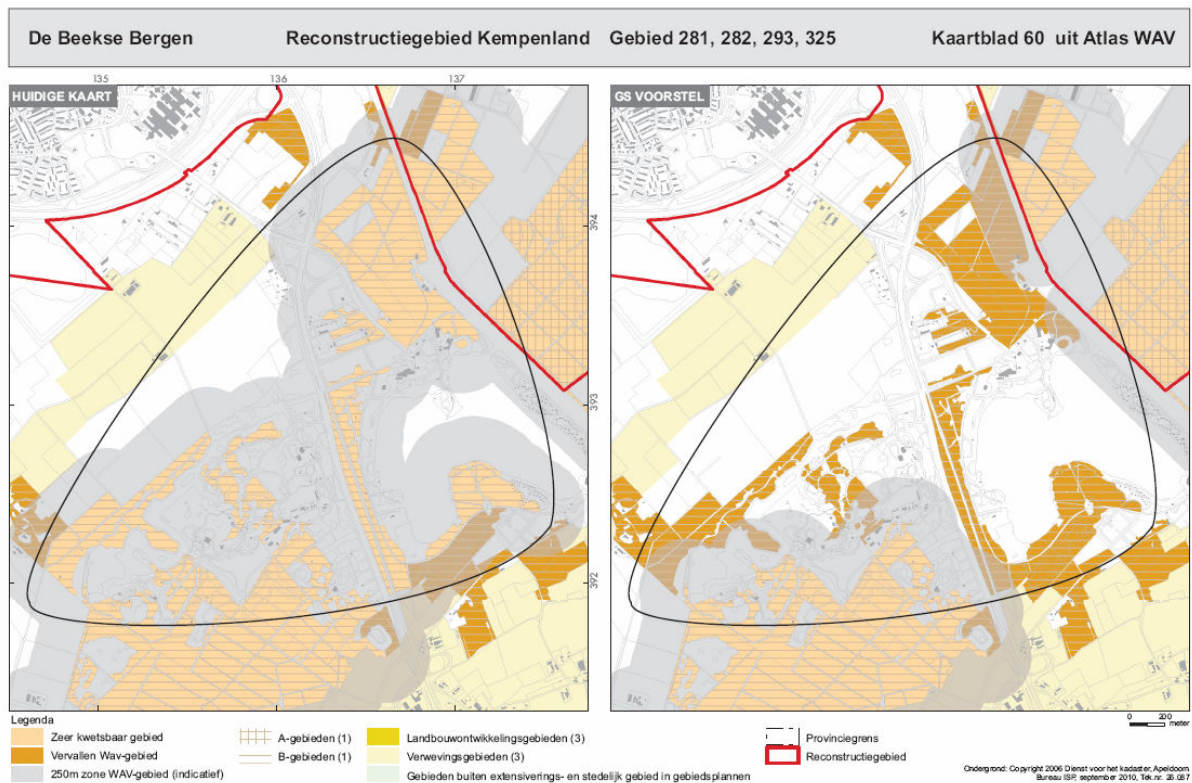
Kaart 9: Gebied 106 (aangepast na zienswijze)

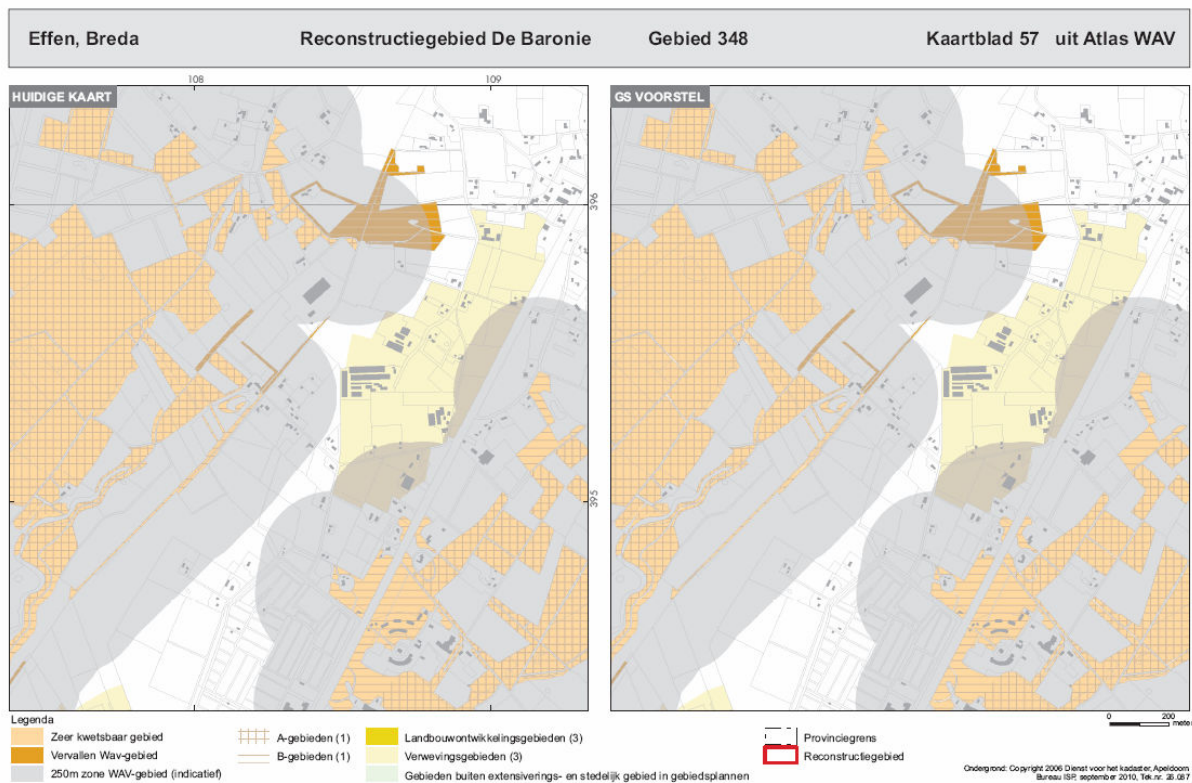
Kaart 10: Gebieden 170, 175, 191, 197 en 219

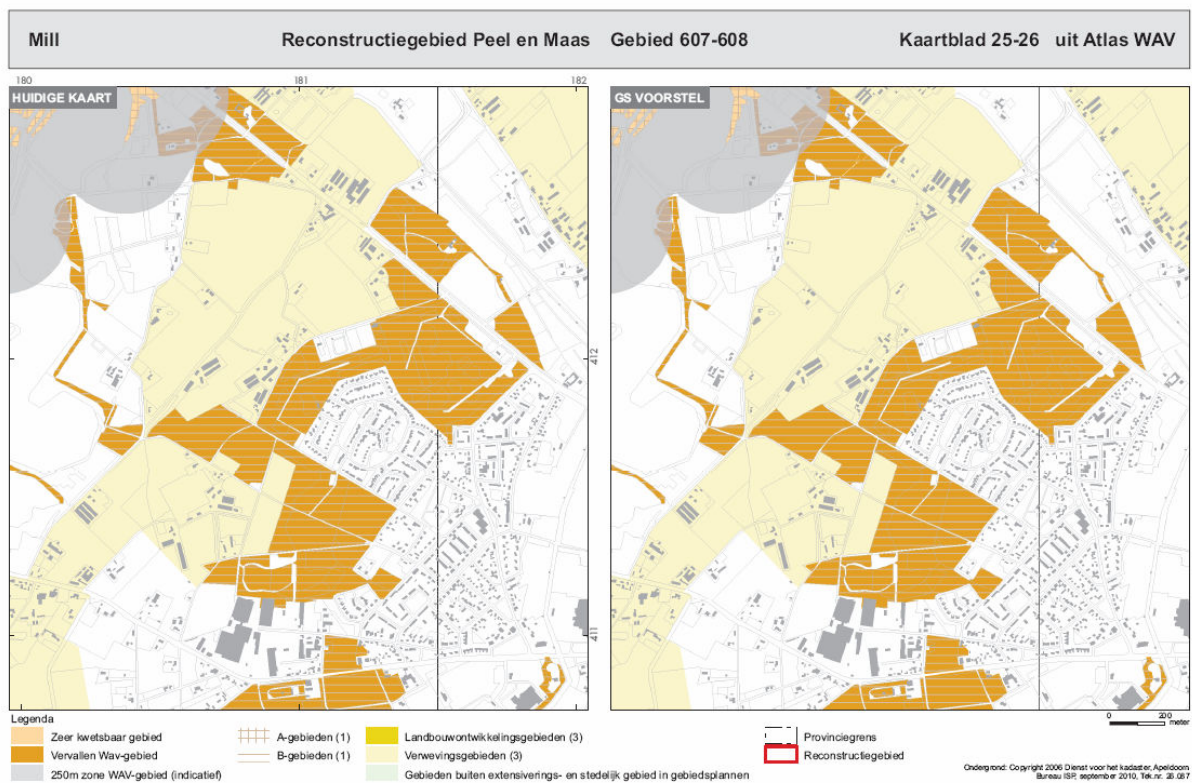
Kaart 11: Gebieden 281, 282, 293 en 325

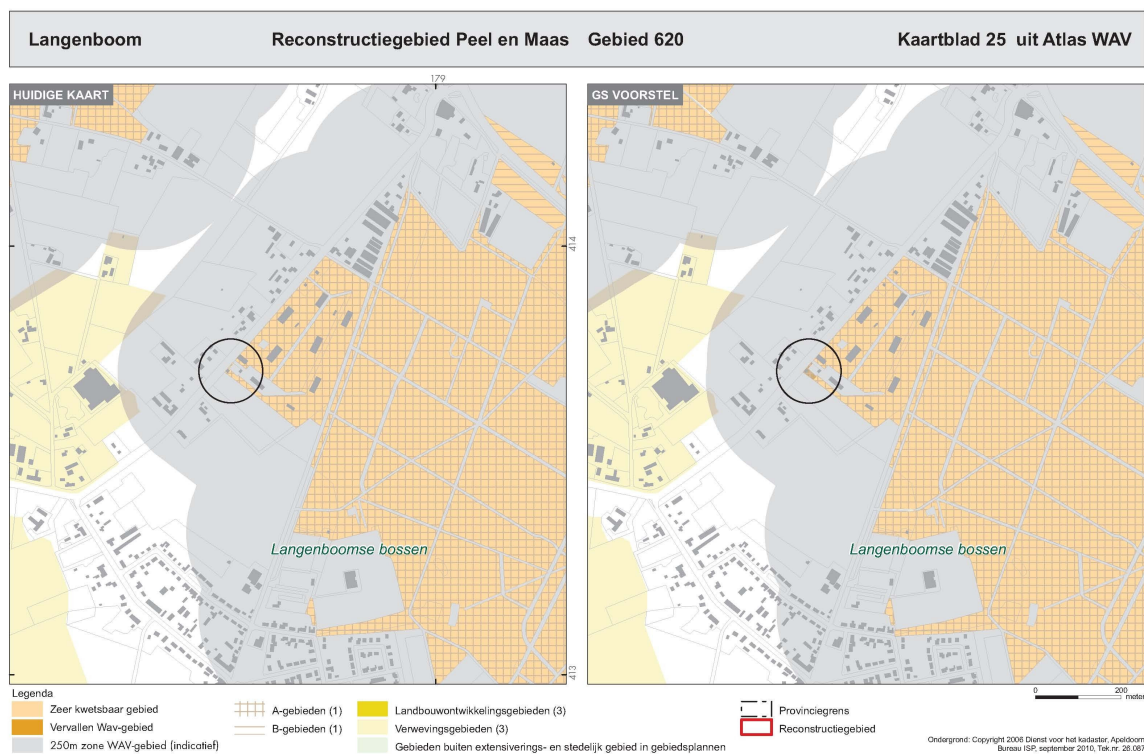
Kaart 12: Gebied 348

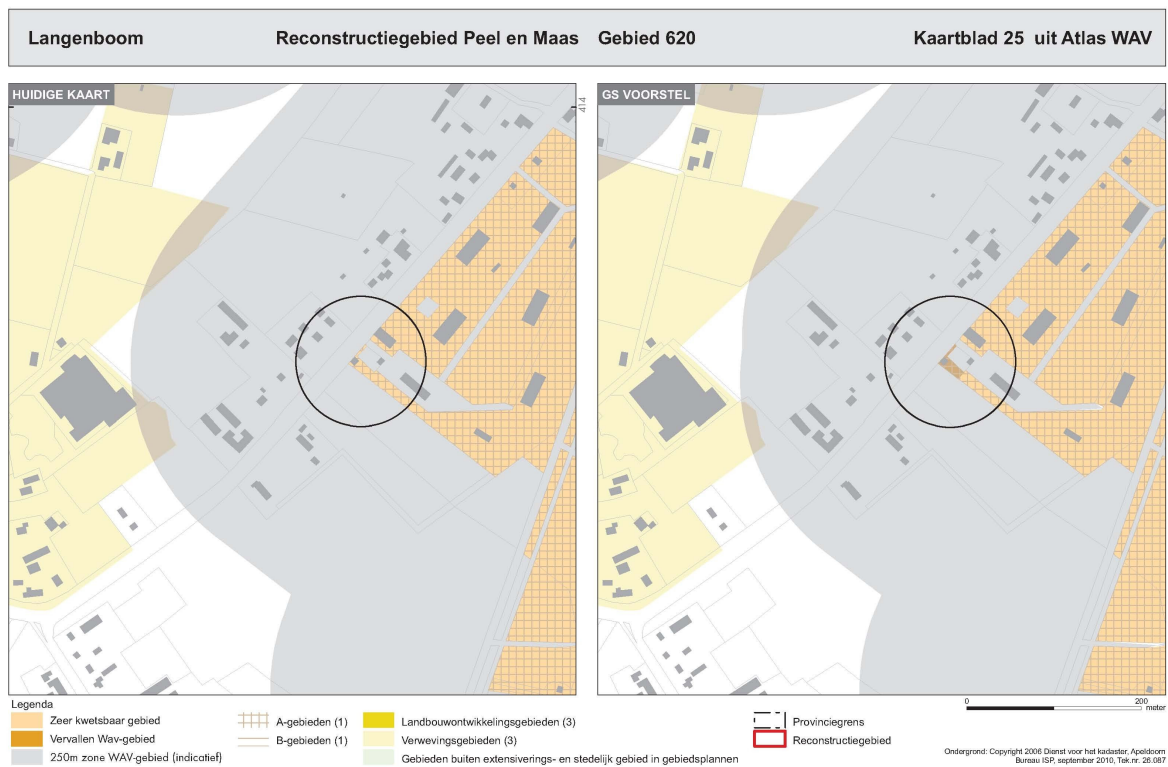
Kaart 13: Gebieden 607 en 608

Kaart 14: Gebied 620

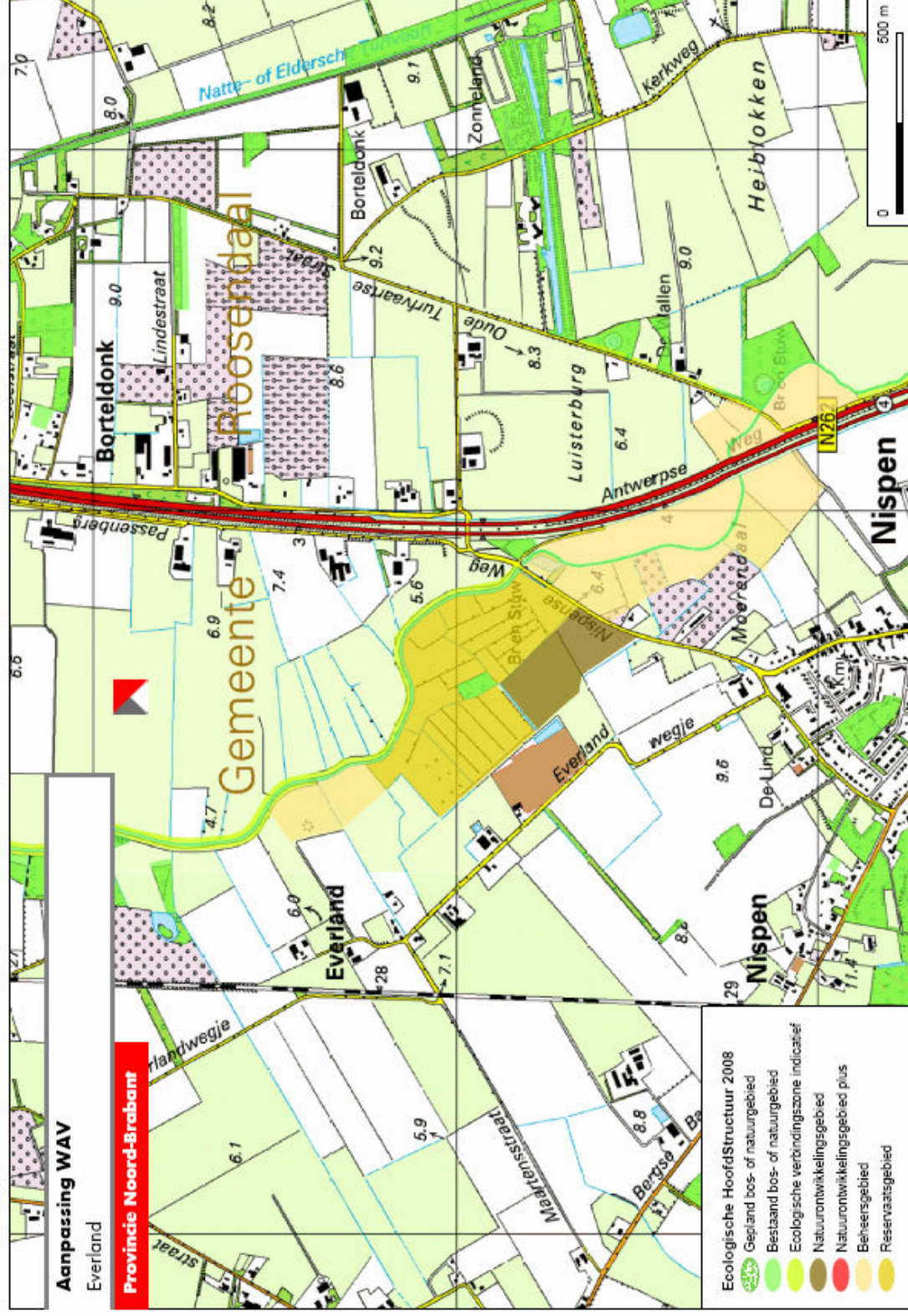

gebied 620, uitsnede:

Bijlage 2 Reservaats- en natuurontwikkelingsgebieden

Kaart 1: Ligging Everland met reservaats- en natuurontwikkelingsgebieden

Bijlage 3: Documenten ter onderbouwing van uitzonderingspositie gebied 18

GEBIEDSVISIE REUSEL ZUID

De gebiedsvisie Reusel Zuid is een onderlegger voor het duurzaam ontwikkelen van het gebied Reusel Zuid. De kern van de visie wordt gevormd door de omschrijving van doelen die gerealiseerd moeten worden. Het betreft concreet de volgende doelen:

Doelenpakket Reusel Zuid

1. bieden van planologische ontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderijen
2. afname van de ammoniakdepositie op de kwetsbare natuur (door de inzet van emissiereducerende maatregelen);
3. verbeteren van de waterkwaliteit, zowel in de omgeving van als in de Reuselse Moeren zelf
4. verdrogingsbestrijding;
5. realiseren van groene verbindingen (tussen de Reuselse Moeren enerzijds en het Beleven en de Peelsche Heide anderzijds en tussen de Peelsche Heide en het Beleven);
6. versterken leefgebied kwetsbare soorten en struweelvogels
7. stimuleren duurzame energie
8. verbeteren recreatieve uitstraling
9. verbeteren recreatieve infrastructuur
10. ontwikkelen recreatieve poort

Het totaal te realiseren doelenpakket diende voor een ieder voldoende winst te betekenen zonder dat in alle gevallen sprake hoefde te zijn van 100% doelrealisatie. Met deze intentie hebben Staatsbosbeheer Regio Zuid, ZLTO afdeling Reusel-De Mierden, BMF, Waterschap de Dommel, Samenwerkingsverband de Boerlevaer, Gemeente Reusel-De Mierden en de provincie Noord-Brabant deelgenomen aan de Werkgroep Reusel Zuid. Met de opstart van de vrijwillige kavelruil Reusel is het werk overgedragen richting de kavelruil als het geëigende instrument om de grondgebonden doelen te realiseren. Omwille van de realisatie van 100 hectare extra natuur in het Reuseldal is de integrale kavelruil Reusel stilgelegd en de focus verschoven naar het verwerven en vrijruilen van gronden in het Reuseldal. Dit wil niet zeggen dat er in de tussenliggende periode niets gebeurd is. Hieronder wordt de stand van zaken met betrekking tot de 10 bovengenoemde gebiedsdoelen weergegeven.

Ad 1) Planologische ontwikkelingsmogelijkheden intensieve veehouderij

De zoneringvariant volgens de spelregels (met een landbouwontwikkelingsgebied en deels extensivering) biedt geen reële opties voor de intensieve veehouderij. De reconstructiecommissie heeft een voorstel gedaan om een deel van het A-gebied ten zuiden van de Schepersweijer in B-gebied te wijzigen. Op deze manier is het mogelijk om alle bedrijven in verwevingsgebied te zonereren. De commissie stelt overigens voor om dit in een tweetal stappen te doen om daarmee recht te kunnen doen aan de belangen van de verschillende partijen die deelnemer zijn in het gebiedscontract wat in het betreffende deelgebied in voorbereiding is.

In de 1^e stap (te verwezenlijken in het definitieve reconstructieplan) willen wij het deel van het natuurgebied dat is gelegen binnen 230 meter van de bedrijven wijzigen van A- naar B-gebied. Hiermee kan de zonering gewijzigd worden van extensivering naar verweving, maar blijven de bedrijven binnen de invloedssfeer van de WAV en krijgen dus niet meteen al ontwikkelingsruimte zonder daar iets tegenover te hoeven stellen. In een volgende stap, op basis van realisatie van afspraken uit het gebiedscontract, zou de grens van het A-gebied nog iets verder van de bedrijven af gelegd moeten worden om ze daadwerkelijk ook op milieugebied ruimte te bieden.

Feitelijk is stap 2 door de uitspraak van de Raad van State teniet gedaan. Het verzoek richting GS is gezien de stand van zaken met betrekking tot de overige hierboven genoemde gebiedsdoelen, stap 2 bij de reparatie van de WAV zoneringen alsnog door te voeren.

Ad 2) Afname ammoniakdepositie op kwetsbare natuur

Uit het 'Ammoniakrapport LOG Postelsedijk' blijkt dat de voorgenomen wetgeving met betrekking tot de AMvB-Huisvesting en het Besluit Gebruik Meststoffen er de komende jaren een afname te zien zal zijn van ca. 40% van de stikstofdepositie op de Reuselse Moeren. Hierbij is uitgegaan van een gelijkblijvend aantal dieren. De overschrijding van de kritische depositiewaarde op de Reuselse Moeren neemt met 63% af, van 1350 mol/ha naar 500 mol/ha.

Ten behoeve van verdergaande reductie van ammoniakemissie en –depositie hebben 4 ondernemers op locaties nabij het natuurgebied meerdere of alle stallen voorzien van een biologisch of chemisch luchtwassysteem (70% of 95% ammoniakreductie). Verder gaat één ondernemer stoppen met zijn bedrijf.

Gezien deze berekeningen is er voor de werkgroepleden geen aanleiding geweest nog extra maatregelen voor te stellen om te komen tot een verdergaande vermindering van de ammoniakuitstoot. Voorwaarde is wel dat de voorgenomen wetgeving ook daadwerkelijk zijn beslag krijgt en dat de voorspelde effecten ook daadwerkelijk optreden. De werkgroep Reusel Zuid volgt dan ook de wetgeving in deze. Mocht blijken dat de voorgenomen wetgeving geen doorgang vindt, dan beraadt de werkgroep zich op de dan ontstane situatie. Tevens zal aan de hand van het provinciale monitoringsysteem de daadwerkelijke afname van de ammoniakdepositie kritisch gevolgd worden. Inmiddels is de provinciale verordening stikstof van kracht geworden op basis waarvan een afname van de stikstofdepositie gewaarborgd is.

- ➔ Conclusie: Met de voorgenomen en reeds uitgevoerde maatregelen om te komen tot een emissiereductie van ammoniak is aan het gebiedsdoel voldaan.

Ad 3) Verbeteren van de waterkwaliteit

Het deel van de Vaartloop dat door de Reuselse Moeren loopt dient afgekoppeld te worden. De waterafvoer wordt overgenomen door de sloot langs de Reuselse Moeren. Er dient een constructie te komen dat de omleiding onder de verantwoordelijkheid van het waterschap komt te vallen, bijvoorbeeld door verkoop of verhuur.

Om de waterkwaliteit te verbeteren dienen er aanvullend langs de Vaartloop en toevoerende sloten bufferzones te worden ingesteld waarbinnen het grondgebruik wordt aangepast aan de vereiste waterkwaliteit. Deze buffers kunnen worden gerealiseerd door akkerrandenbeheer van het waterschap toe te passen. Op dit moment is nog niet duidelijk hoe dit project een vervolg krijgt in de komende jaren. Een mogelijkheid is wellicht ook gebruik te maken van de nieuwe provinciale regeling blauw-groene diensten. Aanvullend dient er gewerkt te worden met het aanleggen van rietmoeras, b.v. bij de aansluitingen van landbouwwatgangen op de Vaartloop (Blauwe Knopen). In het gebied zijn twee blauwe knopen gepland, namelijk knoop Schepersweijer en knoop Burgemeester Willekenslaan.

- Vaartloop is niet afgekoppeld (is niet eenvoudig te realiseren ivm slechte waterafvoer in België; is nog wel een vervolgstap die in beeld is bij het waterschap)
- Akkerrandenbeheer heeft een vervolg gekregen in Brabant. Er is 1 deelnemer aan randenbeheer in Reusel Zuid (deelname per 2007), wat teleurstellend lijkt maar qua deelname overeenkomt met de rest van de Kempen. Stika groenblauwe diensten is onlangs GUP en gebiedscontract gereedgekomen (gemeente Reusel de Mierden), er zijn nog geen overeenkomsten gesloten, maar vanuit Reusel zijn er wel enkele aanvragen binnengekomen, m.n. op het gebied van landschapselementen.
- Rietmoeras / helofytenfilter (blauwe knopen) is niet aangelegd. Zouden in de kavelruil worden meegenomen als doel, maar de kavelruil is stilgelegd; dit is een aankoopplan geworden met prioriteit in Reuseldal (waar 100 hectare extra aan de EHS wordt toegevoegd en al grotendeels gerealiseerd is). Nu wordt in het project Natte natuurparel Reuselse Moeren (3^e fase) de nut en noodzaak bekeken van een dergelijke maatregel.

De 2 locaties zijn in het nieuwe waterbeheerplan (2010-2015) ook opgenomen als maatregel "aanleg helofytenfilter".

- Conclusie: Wat betreft het verbeteren van de waterkwaliteit zijn niet alle vereiste stappen doorlopen, maar dit is de agrarische sector zeker niet aan te rekenen. Het stilzetten van de kavelruil voor Reusel heeft immers ook gevolgen gehad voor de realisatie van de blauwe knopen, maar in plaats daarvan is per saldo 100 hectare EHS toegevoegd in het beekdal van de Reusel. Daarnaast mag verwacht worden dat met de aanstelling van een Veldcoördinator die bekend is met het gebied stappen gezet kunnen worden.

Ad 4) Verdrogingsbestrijding

Een gewenste actie wat betreft de verdrogingsbestrijding in de Reuselse Moeren is aan de buitenkant van de Reuselse Moeren de landbouwgrond op te hogen zodat binnen de Reuselse Moeren het peil omhoog kan.

- wat betreft verdrogingsbestrijding op landbouwgrond kan vermeld worden dat al veel met stuwtjes (zgn. LOP stuwen) gewerkt wordt in Reusel;
- één ondernemer heeft een deel van zijn landbouwpercelen ingezet ten behoeve van anti-verdrogingsmaatregelen. Percelen gelegen aan de Natte Natuur Parel Reuselse Moeren zijn opgehoogd. De oude diepe drainagesystemen zijn onklaar gemaakt en er zijn nieuwe ondiepe drainagesystemen aangelegd. Aansluitend zijn in de Vaartloop 2 nieuwe regelbare stuwen geplaatst om het waterpeil te verhogen en zo de verdrogende werking van de Vaartloop aanzienlijk te verminderen. Aldus is bijgedragen aan verdrogingsbestrijding in de NNP Reuselse Moeren.

- Conclusie: De maatregelen met betrekking tot verdrogingsbestrijding zijn uitgevoerd.

Ad 5) Realiseren groene verbindingen

Wat betreft het realiseren van groene verbindingen zijn de volgende wensen in beeld:

- aanleg robuuste groene schakel tussen Peelsche Heide (Grote Cirkel) en Reuselse Moeren, inclusief ontsnipperingsmaatregelen;
- aanleg robuuste groene schakel tussen Beleven en Reuselse Moeren, inclusief ontsnipperingsmaatregelen;
- aanleg groene schakels tussen Beleven en Peelsche Heide, inclusief ontsnipperingsmaatregelen.

Inmiddels zijn er behoorlijke stroken EVZ's aangekocht (restant Herdersdreef) en voor een deel ingericht (met wandelroute). Over andere EVZ's in het gebied worden onderhandelingen gevoerd. Ook voor deze doelstellingen was voorzien dat de kavelruil Reusel hier verdere invulling aan zou geven.

Vrijwillig kavelruilproject

- opgestart maar vanwege te kort aan ruilgrond geparkeerd, maar wel opgepakt door DLG/provincie in het kader van EHS verwerving
- de gehele gemeente is als aankoopgebied aangewezen
- de EHS Reusel-Dal is vergoot
- inmiddels is ca 100ha ruilgrond gekocht

- conclusie: Er zijn absoluut stappen voorwaarts gezet in de realisatie van groene verbindingen. Door het stilzetten van de kavelruil Reusel is de focus verschoven naar de realisatie van extra EHS in het Reuseldal. Het Reuseldal wordt daarbij robuust (met 100 hectare extra EHS) versterkt. Het besluit daartoe is overigens genomen door de reconstructiecommissie Kempenland, waar alle partijen zitting in hebben.

Ad 6) versterken leefgebied kwetsbare soorten en struweelvogels

Ten behoeve van de gladde slang zijn er broeihopen aangelegd.

➔ Conclusie: er zijn maatregelen doorgevoerd t.b.v. deze doelstelling

Ad 7) stimuleren duurzame energie

De werkgroep ondersteunt eventuele kansen die zich op dit vlak voordoen in Reusel Zuid. Wat dit onderwerp betreft neemt de werkgroep geen voorttrekkersrol op zich. Volgens de werkgroep liggen er in het gebied mogelijkheden voor windmolens. Realisatie is afhankelijk van het provinciale beleid in deze. Er lijkt weinig ruimte voor te zijn in dit gebied. Het SRE is bezig de mogelijkheden nader te onderzoeken. De werkgroep volgt de ontwikkelingen en zal eventuele kansen ondersteunen.

De werkgroep stimuleert het toepassen van duurzame energie door te onderzoeken welke (subsidie)mogelijkheden er zijn en brengt dit onderwerp onder de aandacht van de agrariërs. Inmiddels is voor 5 windmolens een bouwvergunning verleend, de beroepsprocedure loopt nog.

➔ Conclusie: er zijn initiatieven ontplooid op het gebied van duurzame energie

Ad 8) verbeteren recreatieve uitstraling

Wat betreft het verbeteren van de recreatieve uitstraling van Reusel Zuid zijn de volgende wensen in beeld:

- landschappelijk inpassen van (agrarische) bedrijven;
- opwaarderen fietspad Postelsedijk;
- slopen van rommelige bouwwerken;
- aanleg en herstel landschapselementen.

Wat betreft de wens voor landschappelijke inpassing van de agrarische bedrijven ligt een door ZLTO Reusel-De Mierden en de gemeente Reusel-De Mierden opgesteld projectvoorstel voor bij de gemeente. Wanneer de financiering gereed komt kan hiermee een aanvang worden gemaakt. Voor aanleg en onderhoud van nieuwe en bestaande landschapselementen kan verwezen worden naar het Stimuleringskader voor Groene en Blauwe Diensten welke dit jaar in werking is getreden. Ter stimulering hiervan is in de Kempen (dus ook in Reusel) op initiatief van de ZLTO afdelingen in de Kempen een agrarische natuurvereniging opgericht, ANV Kempenland. ANV Kempenland heeft inmiddels een Veldcoördinator in dienst die door middel van algemene voorlichting en werving aan de keukentafel het leveren van groene en blauwe diensten door agrarische ondernemers promoot.

➔ Conclusie: Om een impuls te geven aan de landschappelijke kwaliteit hebben de lokale ZLTO afdelingen in de Kempen, Reusel-De Mierden inclusie, een ANV opgericht die hier verdere invulling aan kan geven. De ANV heeft een Veldcoördinator in dienst die met het oog op het Stimuleringskader Groene en Blauwe Diensten keukentafelgesprekken voert. Voor de landschappelijke inpassing van de bedrijven ligt een projectvoorstel voor bij de gemeente Reusel-De Mierden.

Ad 9) verbeteren recreatieve infrastructuur

Op dit terrein zijn diverse vorderingen gemaakt. De bijentuin in Reusel Zuid is inmiddels toegankelijk gemaakt voor rolstoelgangers conform de wensen uit de intentieovereenkomst. Bij het natuurgebied de Reuselse Moeren is een parkeerplaats aangelegd en zijn bestaande wandelroutes aangepast. Vanaf de recreatieve poort is een fietspad aangelegd naar Bladel. In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat de fiets- en wandelroutes geïntensiveerd zijn en in een knooppuntensysteem zijn ondergebracht.

→ Conclusie: de recreatieve infrastructuur is sterk verbeterd

Ad 10) ontwikkelen recreatieve poort

Doelstelling was het ontwikkelen van een recreatieve poort aan de Burgemeester Willekenslaan als toegang tot de Peelsche Heide. De poort moet voldoende aantrekkelijk zijn om recreanten aan te trekken en hiermee kwetsbare gebieden zoals de Reuselse Moeren te ontlasten. In het kader hiervan zijn de volgende maatregelen uitgevoerd:

- taveerne is uitgebreid
- klintoren met outdoor park is gerealiseerd
- verhard fietspad vanaf de Poort naar Bladel is aangelegd
- Kruisbeeld en Januskop geplaatst aan de Burgemeester Willekenslaan

→ Conclusie: In 2009 is de recreatieve poort Peelsche Heide formeel geopend waarmee invulling is gegeven aan de doelstelling in de intentieverklaring

Slotconclusie:

Op het gebied van droogtebestrijding, recreatie, duurzame energie, terugdringen ammoniakdepositie en realisatie van natuur zijn de doelstellingen grotendeels behaald. Op enkele terreinen zijn er stappen gezet ter realisatie. Het stil leggen van de kavelruil heeft de realisatie van m.n. enkele grondgebonden doelen vertraagd, dit is echter de landbouw niet verwijtbaar. Bovendien dient hierbij in ogenschouw genomen te worden dat met het verschuiven van de focus naar het Reuseldal dit een enorme ecologische impuls elders binnen de gemeente Reusel heeft opgeleverd/zal opleveren. ZLTO verzoekt derhalve GS alsnog maatwerk te leveren bij het A gebied in de Reuselse Moeren conform de advisering zoals deze bij de herziening van de WAV kaart door de reconstructiecommissie Kempenland is gedaan. Het onderhavige document kan hierbij ter onderbouwing dienen.

Intentieovereenkomst

Project Gebiedsontwikkeling Reusel Zuid te gemeente Reusel-De Mierden

De partijen:

- Staatsbosbeheer Regio Zuid
- Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie afdeling Reusel-De Mierden
- Stichting Brabantse Milieufederatie
- Waterschap de Dommel
- Stichting Samenwerkingsverband de Boerlevaer
- Gemeente Reusel-De Mierden
- Reconstructiecommissie Beerze Reusel

In deze vertegenwoordigd door hun bestuurlijke afgevaardigden, spreken hierbij het volgende uit in het kader van het project 'gebiedsontwikkeling Reusel Zuid':

1. Partijen onderschrijven de uitgangspunten van de gebiedsvisie, die als bijlage bij deze intentieovereenkomst is gevoegd en als zodanig deel uitmaakt van deze intentieovereenkomst. Hierin worden voor het gebied ten zuiden van de kern Reusel, zoals omschreven in de visie, de uitgangspunten verwoord om te komen tot een duurzame ontwikkeling van de drie kernkwaliteiten; ecologie (natuur, milieu en water), landbouw en recreatie.
2. Partijen verklaren zich bereid samen te werken om de doelstellingen uit de genoemde gebiedsvisie na te streven.
3. Partijen verklaren zich bereid om zowel 'ambtelijk' als bestuurlijk inspanningen te leveren om bovengenoemde ontwikkeling van het plangebied gestalte te geven en een en ander in een gebiedscontract (visie plus uitvoeringsprogramma) vast te leggen.

Aldus verklaard en ondertekend in Reusel op 30 maart 2005,

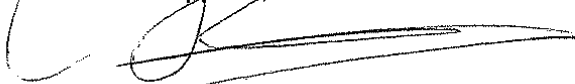
Namens Staatsbosbeheer Regio Zuid,
Dhr. P. A. van den Tweel,

Namens de Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie afdeling Reusel-De
Mierden,
Dhr. M. G. Huybregts,

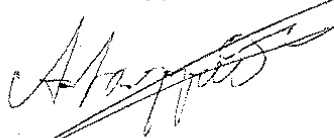
Namens de Stichting Brabantse Milieufederatie,
Dhr. H. Koppens,

Namens het Waterschap de Dommel,
Dhr. A. Jansen,

Namens Stichting Samenwerkingsverband de Boerlevaer,
Dhr. A. A. M. Stappaerts,

Namens de Gemeente Reusel-De Mierden,
Mw. I. de Jong-van den Heuvel,

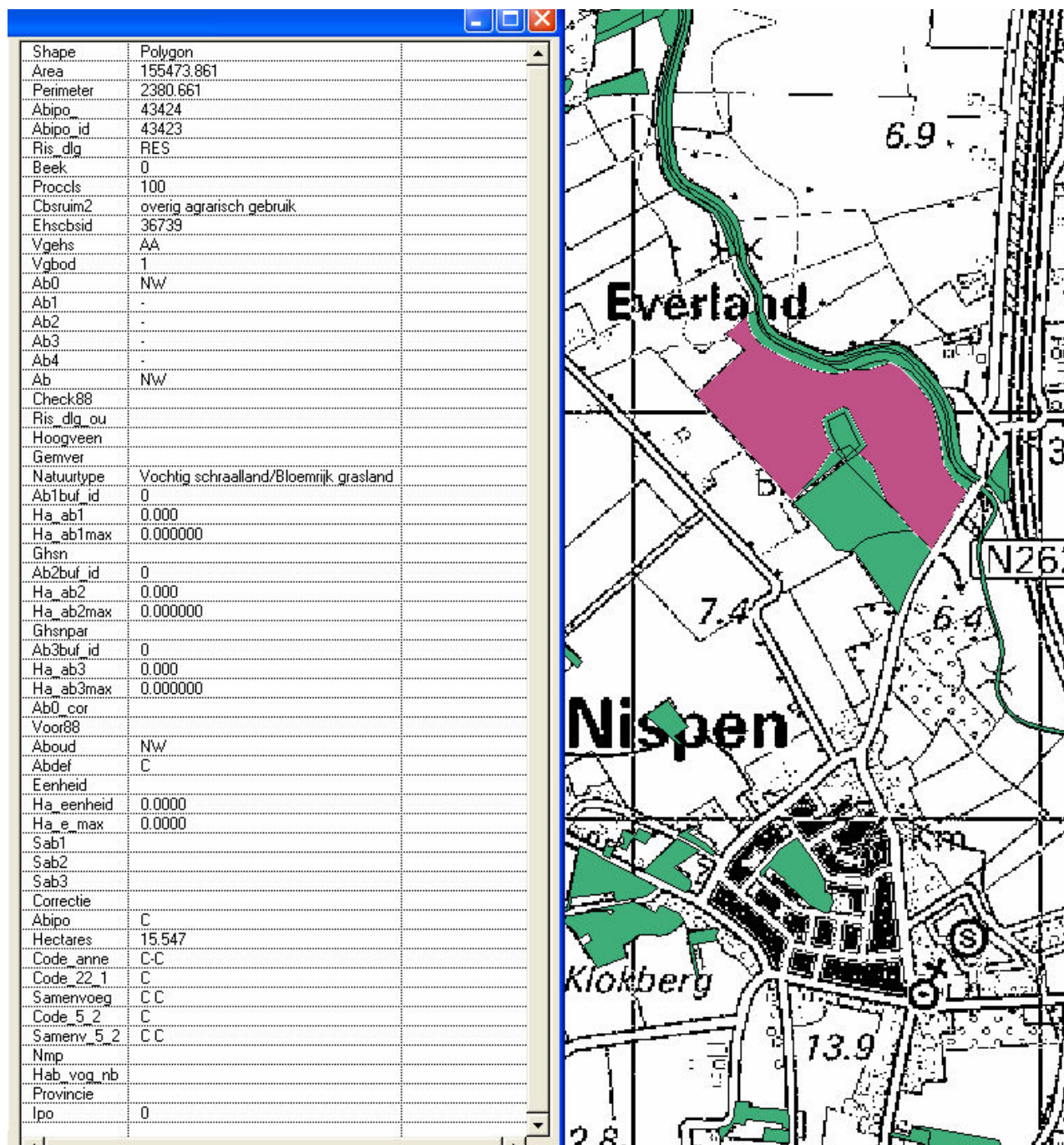

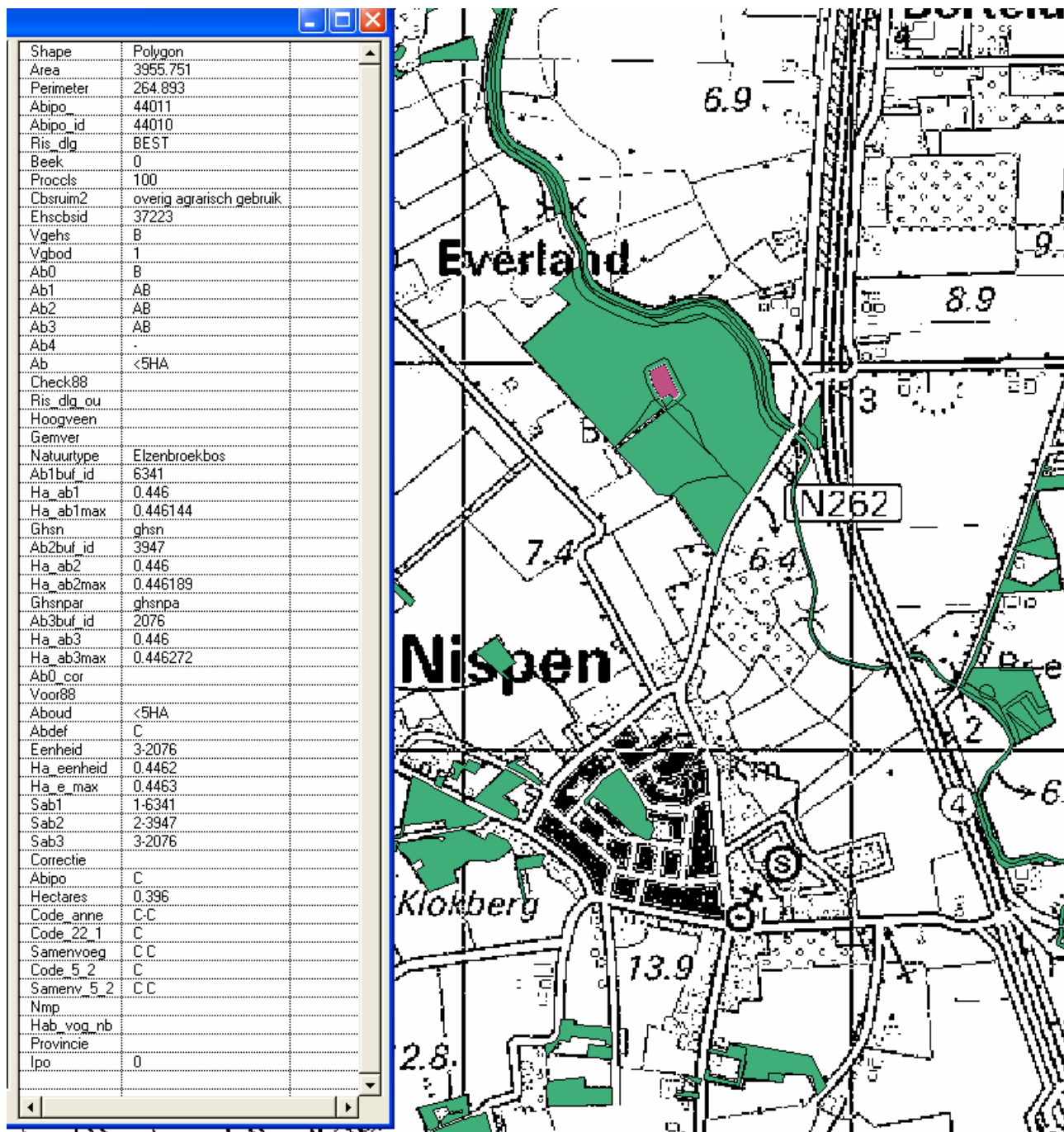
Namens de Reconstructiecommissie Beerze Reusel,
Dhr. S. Jonkers,

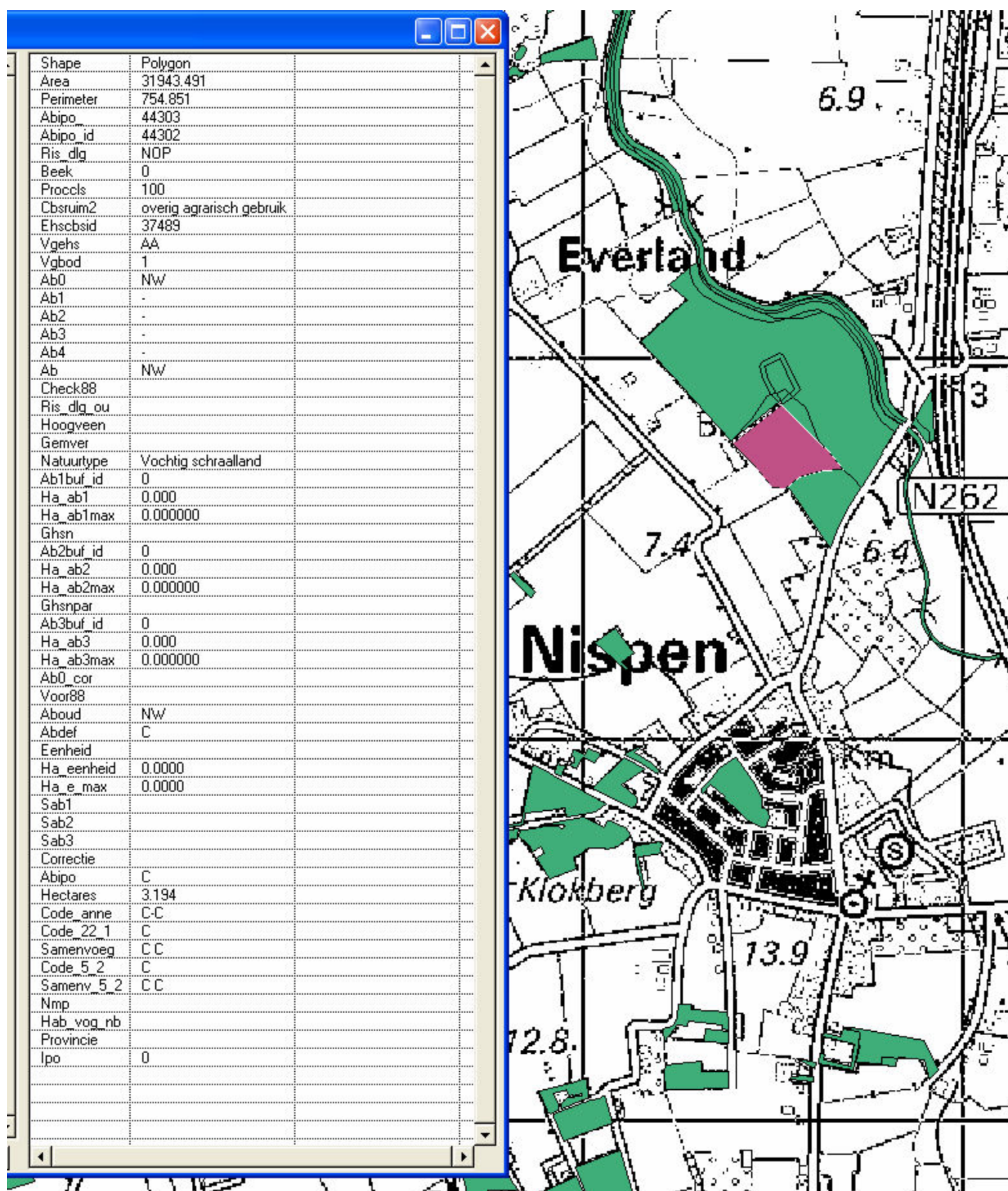

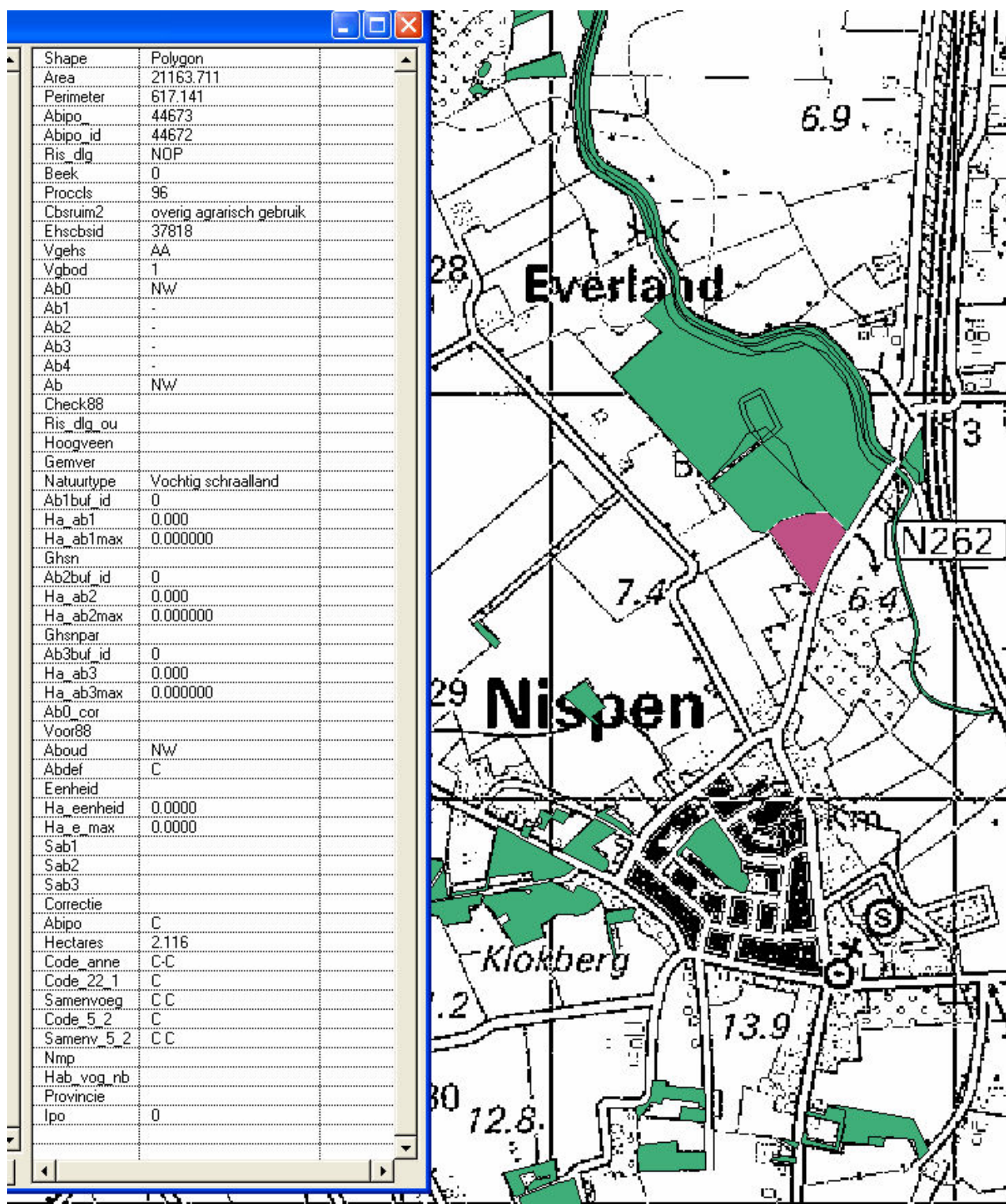
Pagina 2 van 2
Intentieovereenkomst gebiedsontwikkeling Reusel Zuid

Bijlage 4 Classificatie percelen Everland (werkkaart 2002)

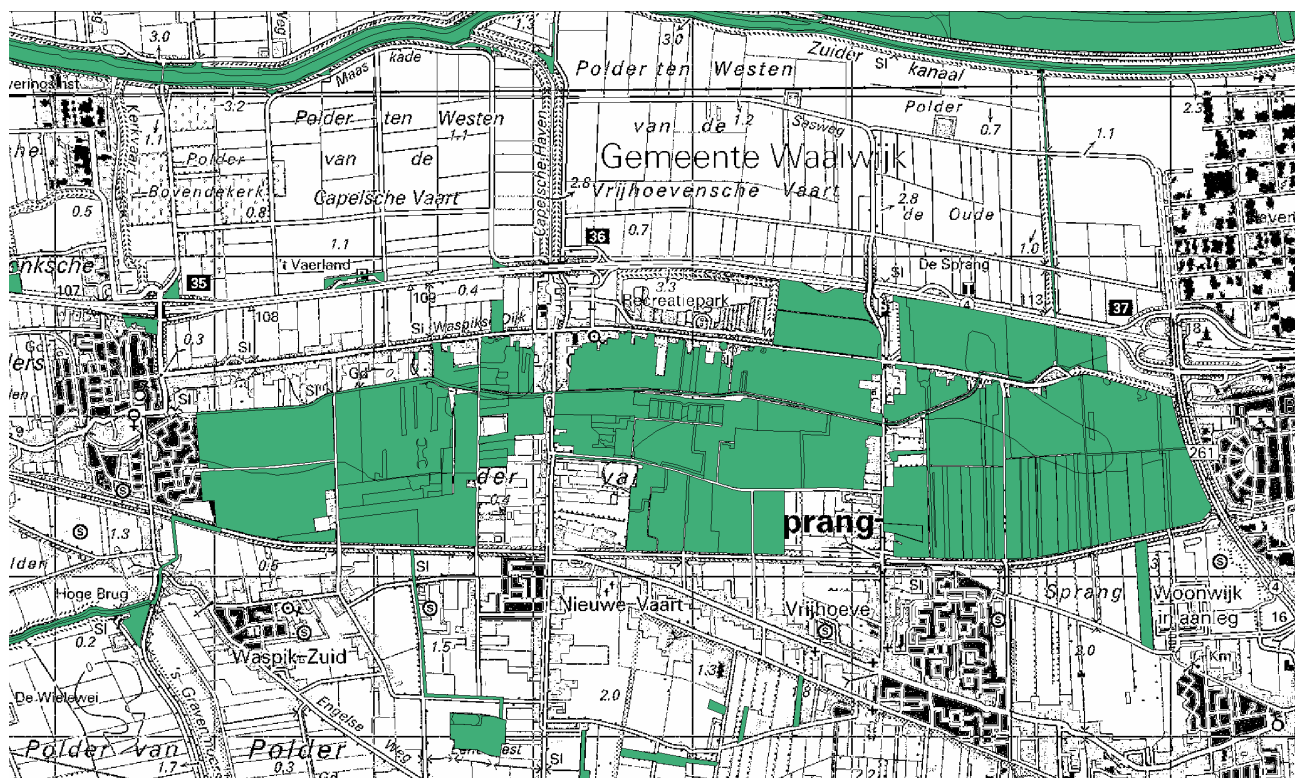

Bijlage 5 Classificatie percelen Langstraat (werkkaart 2002)

Code perceel	classificatie	natuurodoeltype
9090	NW	Moeras
9691	NW	Moeras
9697	NW	Moeras
9680	NW	Moeras
9653	NW	Vochtig schraalland
8973	BNVZ	Elzenbroekbos
9029	A	Vochtig schraalland
8992	A	Vochtig schraalland
9684	NW	Vochtig schraalland
9808	NW	Vochtig schraalland
9769	NW	Vochtig schraalland
10052	NW	Vochtig schraalland
9912	NW	Berken-Eikenbos
9791	NW	Berken-Eikenbos
9814	A	Berken-Eikenbos
9770	A	Vochtig schraalland
9772	A	Vochtig schraalland
9080	NW	Vochtig schraalland
9804	ENVZ	Bloemrijk grasland
8422	BNVZ	Multifunctioneel bos
8663	BNVZ	Elzenbroekbos

8723	BNVZ	Rietmoeras
8880	ENVZ	Bloemrijk grasland
8731	NW	Elzenbroekbos
8728	NW	Vochtig schraalland
9120	NW	Elzenbroekbos
9113	NW	Vochtig schraalland
9494	B	Elzenbroekbos
9572	NW	Vochtig schraalland
9646	A	Vochtig schraalland

Code perceel	classificatie	natuurodoeltype
8632	NW	Vochtig schraalland
9061	NW	Moeras
9260	NW	Vochtig schraalland
9274	A	Vochtig schraalland
9282	B	Moeras
9378	A	Vochtig schraalland
9454	B	Moeras
9457	B	Moeras
9328	NW	Moeras
9077	NA88	Elzenbroekbos

Code perceel	classificatie	natuurdoeltype
9145	NW	Soortenrijk water
9337	NW	Vochtig schraalland
9318	NW	Vochtig schraalland
8724	NA88	Elzenbroekbos
8727	NW	Elzenbroekbos
8717	NW	Vochtig schraalland
8829	NW	Elzenbroekbos
8719	NW	Vochtig schraalland
8476	NW	Moeras
8294	NW	Moeras
9137	NW	Elzenbroekbos
9391	NW	Elzenbroekbos
9275	NW	Vochtig schraalland
9622	B	Elzenbroekbos
9999	NW	Vochtig schraalland
9740	NW	Vochtig schraalland
9798	NW	Elzenbroek
9861	NW	Elzenbroek
9926	NW	Vochtig schraalland

Code perceel	classificatie	natuurdoeltype
8398	BNVZ	Essen iepenbos
8412	WNA88	Vochtig schraalland
8629	A	Vochtig schraalland
8510	NW	Vochtig schraalland
8589	NW	Vochtig schraalland
8647	WNA88	Vochtig schraalland
8772	WNA88	Vochtig schraalland

Code perceel	classificatie	natuurdoeltype
8840	NW	Vochtig schraalland
8913	NW	Vochtig schraalland
9313	A	Berken eikenbos
9586	A	Berken eikenbos
9711	NW	Vochtig schraalland
10164	WNA88	Vochtig schraalland
9765	WNA88	Vochtig schraalland
9715	NW	Vochtig schraalland
9719	WNA88	Vochtig schraalland

Code perceel	classificatie	natuurdoeltype
9720	NW	Vochtig schraalland
9721	WNA88	Vochtig schraalland
9723	NW	Vochtig schraalland
9729	NW	Vochtig schraalland
9722	A	Berken / eikenbos
9725	NW	Vochtig schraalland
9304	A	Vochtig schraalland
9035	A	Vochtig schraalland
9037	B	Elzenbroekbos
8985	A	Vochtig schraalland
9006	B	Moeras
8941	WNA88	Vochtig schraalland
8939	WNA88	Vochtig schraalland
9089	NW	Beuken eikenbos
9663	NW	Vochtig schraalland
9655	NW	Vochtig schraalland
9649	WNA88	Vochtig schraalland
9657	NW	Vochtig schraalland
9732	NW	Vochtig schraalland
9766	NW	Vochtig schraalland
9736	WNA88	Vochtig schraalland
9748	NW	Vochtig schraalland
9601	WNA88	Vochtig schraalland
9669	NW	Vochtig schraalland
9568	NW	Beuken / eikenbos
9089	NW	Beuken / eikenbos
9087	WNA88	Moeras
10271	NW	Moeras

A: voor verzuring gevoelig A
 B: voor verzuring gevoelig B
 BNVZ: niet vvg op basis van bodemtype
 ENVZ: niet vvg op basis van natuurdoeltype
 NW: niet vvg nieuwe natuur
 WNA88: niet vvg niet bestaand/begrensd
 1 mei 1988, toekenning op basis van
 provincieatlas
 NA88: niet vvg niet bestaand/begrensd
 1 mei 1988

Bijlage 6 Ulvenhoutsche Bosch, voorbeeld

